

LXXVI. évf. 13.
(3736.)
2020. március 29.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

52. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS
KONGRESSZUS

BUDAPEST | 2020.
szeptember 13–20.

Csillagos ötöst kapott a tanártársadalom

Iskolákat kérdeztünk a digitális átállásról

Bámulatos gyorsasággal állt át az iskolai oktatás a digitálisan támogatott tanulásra. Az iskolák március 13-án, pénteken este bejelentett bezárása után azonnal, már a hét végén munkához láttak a pedagógusok. Tudták, hogy nagy lehetőséget kaptak a kormányzattól, és rajtuk is múlik a tanév megmentése, sőt, ennél sokkal több is: a gyerekeken keresztül a bezártságba kényszerülő családok mentális meg támogatása. Körképünk több település iskoláját megkeresve szeretne betekintést adni ebbe a munkába.

Mit jelent a digitálisan támogatott tanulás? Milyen eszközállománnyal álltak neki az iskolák ennek a feladatnak? Milyen szempontok mentén alakítják ki a munkarendjüket, és mik az első visszajelzések? Két budapesti és néhány vidéki iskolát kérdeztünk, válaszokat keresve. Az eredmény több mint biztató: a pedagógustársadalom csillagos ötösré vizsgázott. Mindenütt megteremtették a távoktatás kereteit, és elindulhatott a tanítás, a tanulás. Az új helyzet lelkesedéssel tölti el a tanárokat és a diákokat egyaránt. Mondhatnánk, hogy ez a hirtelen rájuk szakadt szünetnek szól, de ha kérdés mögé nézünk, látjuk, hogy másról van szó.

Juhász-Laczik Albin, a Pannonhalmi Bencés Gimnázium igazgatója egy országosan tapasztalható jelenségről számol be: az új helyzet az első ijedelem után nagy kreativitást szabadított fel a tanároknál.

(Folytatás a 6. oldalon.)

Fotó: Merényi Zita (archív)

Tudunk-e őrzők lenni?

Török Csaba
teológiai tanár nagy-
böjti elmékedése
5. oldal

Amit a vírustól tanulhatunk

Pál Feri a megfelelő
magatartásról a
világjárvány idején
7. oldal

Összefogás és önfegyelem

Beszélgetés
Gombai Ferenc Balázs
pszichológussal
9. oldal

Beszélgetés
Szalóki Ági énekesnővel
Max von Sydow emlékére

Film:
Messiás
Az első áruló

Erősítsük a bizalmat Istenben és egymásban

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia közleménye

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) a rájuk bízottakért érzett felelősségtől vezérelve, a koronavírus-járvány Magyarországon való megjelenése miatt meghirdetett veszélyhelyzetben visszavonásig a következő rendelkezéseket lépteti életbe, hacsak az illetékes megyéspüspök másként nem rendelkezik.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Újabb járványügyi intézkedésünk

Ingyenesen letölthető az Új Ember

Kedves Olvasóink! Kedves Barátaink!

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) a járvány terjedésének megfékezése érdekében március 22-étől templomainkban szünetelteti a nyilvános liturgiákat. A templomok nem zárnak be, de legtöbbjükbe már a hét folyamán nem tudtuk eljuttatni az Új Ember hetilapot, illetve ha el is jutott, Olvasóink nehezen vagy egyáltalán nem férnek hozzá. Ennek következtében Olvasóink többségéhez ezen a héten és bizonytalan ideig nyomtatott formában nem jut el a katolikus hetilap.

Az Egyház eseményeiről azonban szeretnénk továbbra is tájékoztatni Olvasóinkat beszámolóinkkal, elemzéseinkkel, riportjainkkal. Ezért úgy döntöttünk, hogy ahol és ameddig ez lehetséges, postai úton eljuttatjuk előfizetőinkhez a kinyomtatott lapot, és az újságárusoknál is beszerezhető lesz a megszokott módon. Ám különösen azok számára, akikhez

már nem jutott el az újság, ingyenesen elérhetővé és letölthetővé tesszük – az Adoremushoz hasonlóan – az Új Ember legfrissebb lapszámait is, a www.ujember.hu honlapon. Az Olvasók körében közzétett Mértékadó kulturális mellékletet is ingyenesen hozzáférhetővé tesszük. Nehéz döntésünk meghozatalának legfőbb indoka, hogy szeretnénk segíteni Olvasóinknak a járvány idején, és kifejezni együttérzésünket, közelségünket.

Amíg módunk és lehetőségünk van rá, továbbra is kiadjuk és terjesztjük az Új Embert nyomtatott formában, azaz a rendelkezés nem szünteti meg az eddigi előfizetéseket, terjesztési módokat. (Terjesztéssel kapcsolatos tájékoztatás, ügyintézés e-mailben: terjesztes@ujember.hu. Munkaidőben várjuk telefonhívásainkat is: 06/1-235-0484, 06/1-633-3790, 06/1-633-3132). Köszönjük vásárlóink és előfizetőink hűségét, megértését.

(Folytatás a 7. oldalon.)

A mostani járványról és a lelki vírusokról

Székel János püspök gondolatai

Székel János szombathelyi megyéspüspök szerkesztőségünk kérésére írt jegyzetét olvashatják a koronavírusról és más, lelki vírusokról.

Először is idős, beteg, bajban lévő embertársainkhoz szeretnék szólni. Nagy szeretettel gondolunk rájuk, együttérzünk velük, imádkozunk értük. Igyezzünk mindent megtenni az egészségük megóvása érdekében.

A második gondolatom az orvosoké, ápolóké. Hálásan köszönjük bátor helytállásukat, szolgálatukat! Kívánunk nekik sok erőt, türelmet, kitaratást ebben az embert próbáló helyzetben.

Szeretnék ezután reflektálni a járványra és az emberiség erre adott reakciójára. Az emberek jelenleg nagyon érzékenyen reagálnak környezetünk megóvásának kérdésére, a klímaváltozásra, az egészségünket fenyegető veszélyekre. Ez önmagában nagyon jó. Jó, hogy az emberiség egyre inkább érzi, hogy a teremtett világban és az emberi testben is van egy gyönyörű, objektív rend, egy törekény harmónia, amit tiszteletben kell tartania, ha nem akarja elpusztítani a környezetét és önmagát.

Mintha hiányozna azonban annak tudata és átérzése, hogy ez a gyönyörű és törekény isteni harmónia nemcsak a természet és az ember biológiai valóságára vonatkozik, hanem van egy gyönyörű rendje az emberi szellem életének is.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Támogassa a Magyar Katolikus Egyház szolgálatait!

Technikai szám 0011

Kérjük rendelkezzen adója egyházi 1%-áról!

Reményből jövő fakad

www.katolikus.hu

ÉLŐ SZENTMISE-KÖZVETÍTÉSEK

Bővebb információ:
www.magyarkurir.hu

„Kértem az Úrtól, hogy állítsa meg a járványt”

A La Repubblica című olasz napilap interjút készített a Szentatyával. Ferenc pápát nagyon megérintette Fabio Fazio televíziós műsorvezetőnek a lapban megjelent írása arról, hogy mire tanít minket a járvány. Az egyházfő folyamatosan figyelemmel kíséri a koronavírus terjedéséről szóló híreket. Két nappal korábban elment a Santa Maria Maggiore bazilikába és a San Marcello al Corso templomba imádkozni. Az interjúban elmondta, milyen meglátásai vannak ezekben a napokban.

Szentatya, mit kért, amikor elment imádkozni két római templomba?

– Kértem az Úrtól, hogy állítsa meg a járványt. „Uram, állítsd meg a kezdeddel.” Ezért imádkoztam.

Hogyan élhetjük meg ezeket a napokat úgy, hogy ne elpazarolt idő legyen?

– Újra rá kell találnunk az élet konkrétságára a kis dolgokban, a hozzánk közel állók, a családtagjaink, a barátaink iránt megnyilvánuló apró figyelmességekben. Meg kell értenünk, hogy a kis dolgokban van a kincsünk. Apró gesztusok ezek, a gyengédség, a szeretet, az együttérzés gesztusai, amelyek olykor elvesznek a hétköznapi névtelenségében, pedig fontosak, meghatározók. Például egy tál meleg étel, egy simogatás, egy ölelés, egy telefonhívás... Családias gesztusok ezek, ott

van bennük a figyelem a mindennapi dolgok részletei iránt, melyek miatt az életnek értelme van, és közösség, kommunikáció van közöttünk.

Általában nem így élünk.

– Olykor úgy élünk, hogy csak virtuális kommunikáció van közöttünk. Ehelyett azonban föl kell fedoznunk egy újfajta közelséget. A családtagok gyakran nagy csendben esznek otthon egymás mellett, de nem azért, mert egymásra figyelnek, hanem mert a szülők evés közben a tévét nézik, a gyerekek pedig a telefonjukat. Olyannak tűnnek, mint sok, egymástól elszigetelt szerzetes. Ilyenkor nincs kommunikáció, pedig fontos meghallgatni egymást, hogy megtudjuk, mire van szüksége a másinak, milyen igényei, gondjai, vágyai vannak. Van egy konkrét gesztusokból álló nyelvezet, amit meg

kell őriznünk. Meglátásom szerint jelen napok fájdalmának erre a konkrétságra kell megnyitnia minket.

Sokan elveszítették a szeretteiket, mások a frontvonalban küzdenek, hogy életüket megmentse. Mit mond nekik?

– Köszönöm mindazoknak, akik ilyen módon másoknak szentelik az életüket. Ők ennek a konkrétságnak

a példái. És kérem, hogy mindenki álljon közel azokhoz, akik elveszítették a szeretteiket, igyekezzenek minden lehetséges módon mellettük lenni. A vigasztalás most mindannyiunk feladata. Ezért érintett meg nagyon a La Repubblica-ban Fabio Fazio cikke azokról a dolgokról, amiket ezekben a napokban megtanul.

Mi az, ami különösen megérintette?

– Sok részlet, de általában az a tény, hogy viselkedésünk mindig hat mások életére. Igaza van például, amikor ezt mondja: „Nyilvánvalóvá vált, hogy aki nem fizeti az adót, az nem csak vétséget, hanem bűncselekményt követ el: az ő hibája is, hogy nincs elég hely és lélegeztetőgép a kórházakban.” Ez nagyon megdöbbentett.

Miből meríthet reményt ezekben a napokban az, aki nem hisz?

– Mindenki Isten gyermeke, és ő mindenkire figyel. Mindenki meg tudja találni az utat a jó dolgokban, amikben hisz, azok is, akik még nem találkoztak Istennel, akikben nincs meg a hit ajándéka: erőt találhatnak a gyermekeik, a családjuk, a testvéreik iránti szeretetben. Lehet, hogy valaki azt mondja: „Nem tudok imádkozni, mert nem hiszek.” Ugyanakkor képes hinni azoknak a szeretetében, akik körülötte vannak, és ebben reményre találhat.

Forrás: La Repubblica
Fordította: Thullner Zsuzsanna
Fotó: Vatican News

Mondjunk nemet az elbocsátásokra

Adjunk reményt az életnek!

A veszélyhelyzet kihirdetése óta hazánkban egyre több olyan hír jelenik meg a sajtóban, és a közvetlen környezetünkben is már többeket érintett, hogy a járvány nyomán kialakuló új gazdasági válság hatására embereknek mondanak fel a munkahelyükön. Van, akik elvesztik az állásukat, a megélhetésüket, pillanatok alatt elbizonytalanodik a saját és a családjuk egzisztenciája.

Bennünket is, akik bevételeink nagy része a könyvesbolti forgalomból, a könyv- és lapkiadásból származik, elért a válság: a könyvesboltot bezártuk, nyomtatott kiadványaink lehet, hogy jó ideig online jelennek meg, a könyvkiadást befagyasztottuk. Ennek nyomán bennünket is megkísértett a radikális lépések fenyegetése. Látjuk, hogy ha elvonul a vészhelyzet, gazdasági értelemben nagy baj lesz, különösen ha ez az időszak nyárig is eltarthat. Habár még nem tudjuk, milyen keserű lesz a pirula, mégis úgy döntöttünk, hogy ha a jóban, az örömben együtt voltunk, a bajban is kitartunk egymás mellett. Ezért senkit sem bocsátunk el, a járvány idejére mindenkinek biztosítjuk az otthoni munkát és a megérdemelt munkabért.

Van-e más út, és mi lehet az? Milyen emberi, keresztény megoldás létezik? Először is arra biztatunk mindenkit, hogy csatlakozzon hozzánk, adjon esélyt az életnek, ne bocsásson el ebben a kritikus időben munkavállalót. Az útkeresésben pedig segíthet Pál Ferinek egy 2017-es előadásán elmondott példája, gondolata.

„Gazdasági világválság, 2008. Jól mondom? 2008. Egy vállalat az Egyesült Államokban egyik napról a másikra elvesztette a megrendeléseinek harminc százalékát. Összeült az igazgatótanács, hogy megbeszéljék, mit lehet csinálni. Megvoltak a számok, az adatok, a tények, és az derült ki, hogy meg kell spórolni 10 millió dollárt. Nem volt egy nagy cég, ez sok pénz. A 10 millió dollárt a legegyszerűbb úgy megspórolni, hogy a munkavállalóknak egy bizonyos százalékát utcára kell tenni. Ez a legegyszerűbb.

Az igazgató a következőt mondta: »Lehet úgy, hogy a többségnek jó legyen, viszont tíz, tizenöt vagy húsz százaléknak nagyon rossz lesz. De mi együtt vagyunk. Mi lenne, hogyha úgy oldanánk meg, hogy mindenkinek egy

kicsit legyen rossz? Az is lehet, hogy tulajdonképpen azt mind el tudnánk hordozni.« A következőt találták ki. Mindenki, az igazgatótól kezdve a direkt nem mondom, hogy meddig, mert az az ember is ugyanolyan értékes, csak mást csinál, mindenki elmegy egy hónap fizetés nélküli szabadságra. A cég összes dolgozója azt mondta, oké.

Még nincs vége a történetnek. Ezzel a húzással 20 millió dollárt sikerült kigazdálkodniuk, de nem ez az érdekes. Hanem az, hogy az emberek, amikor átéltek, hogy a főnöktől kezdve mindenki azt mondta, mindannyian vállalni fogunk ebből a bűvárszivattyúból egy pár hetet, egyszer csak elkezdődött köztük a szolidaritás.

Azt mondják, mindenkinek egy hónap. Na, de bárhol kivehetjük, bárhol lehet. Egyszer csak jött valaki, és azt mondta a társának: »Neked van három-négy gyereked. Tudod mit, én elmegyek hat hétre, te meg csak kettőre menjél. Van tartalék, nekem ez nem annyira élet-halál kérdés. Még jól is fogom érezni magam. Kis potya szünet.« Egyszer csak ezzel elindult belől valami...

Sokan azt mondják, a járvány elvonulása után semmi sem ott folytatódik majd, ahol most abbamaradt. Mi is hiszünk ebben. Ezért imádkozunk, ezért dolgozunk. Így arra bátorítunk mindenkit, hogy mondjunk együtt nemet az elbocsátásokra, adjunk lehetőséget a reménynek, az élet megújulásának, járjunk új úton a gazdasági életben is.

Kuzmányi István
Fotó: Pixabay

Világméretű közös imádságra hívott a Szentatya

Urbi et Orbi áldást adott a pápa március 27-én

Március 22-én délbén, az Úrangyala elimádkozása után Ferenc pápa felhívással fordult a különféle felekezetekhez tartozó összes keresztényhez, hogy március 25-én, szerdán délbén mindenki együtt imádkozzon „a magasságos, mindenható Istenhez”.

A Szentatya a következő felhívást tette az Úrangyala elimádkozása után:

„Ezekben az emberpróbáló napokban, amikor az emberek a fenyegető világjárványtól rettegnek, szeretném javasolni az összes kereszténynek, hogy egyessétek hanggal, együtt esedezzünk az ég felé. Kérem az összes egyház és az összes keresztény közösség vezetőjét, valamint a különféle felekezetekhez tartozó összes keresztényt, hogy imádkozzon a magasságos, mindenható Istenhez, és mondjuk el egyszerre azt az imát, amelyet Urunk, Jézus tanított nekünk. Kérek tehát mindenkit, hogy egyrészt mindennap többször is imádkozza el a Miatyánkot, március 25-én, szerdán délbén viszont közösen, mindnyájan együtt imádkozzuk. Azon a napon, amikor sok keresztény arra emlékezik, hogy Szűz Mária hírt kap az Ige megtestesüléséről (Gyümölcsoltó Boldogasszony), az Úr hallgassa meg valamennyi tanítványa egy lélekkel mondott imáját, akik a feltámadt Krisztus győzelmének megünneplésére készülnek.”

Rendkívüli Urbi et Orbi áldás március 27-én, pénteken

Ugyanezzel a szándékkal március 27-én, pénteken, 18 órakor Ferenc pápa imát vezetett a Szent Péter-bazilika előtt. Mint üzenetében írta: „A tér üres lesz. Már most hívok mindenkit, hogy lélekben kapcsolódjon ehhez az imához a tömegkommunikációs eszközökön keresztül. Meghallgatjuk Isten igéjét, elmondjuk könyörgéseinket, imádjuk az Oltáriszentséget, mellyel a végén Urbi et Orbi áldást adok, és ehhez hozzákapcsoló-

dik annak lehetősége is, hogy bárki teljes búcsúban részesüljön.

A vírus világméretű terjedésére az ima, az együttérzés és a gyengédség világméretű terjedésével akarunk válaszolni. Maradjunk egyek! Éreztesük meg közelségünket a legmagányosabb és leginkább megpróbált emberekkel! Éreztesük meg közelségünket az orvosokkal, az egészségügyi dolgozókkal, az ápolókkal és ápolónőkkel, az önkéntesekkel... Közelségünket a hatóságokkal,

akiknek szigorú intézkedéseket kell hozniuk, de a mi érdekünkben! Közelségünket a rendőrökkel és a katonákkal, akik próbálják fenntartani a rendet az utcákon. Gondoljunk rájuk, hogy megtegyék mindazt, amit a kormány kér tőlük valamennyiünk java érdekében! Éreztesük meg közelségünket mindenkivel!”

Csatlakozva Ferenc pápa felhívásához, március 25-én délbén a Szentatya szándéka szerint kibővítették a már korábban meghirdetett déli imádságot, amit a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Titkárságának, a Magyar Kurír és az Új Ember szerkesztőségének, valamint Böjte Csabának, Csókay Andrásnak és Szikora Róbertnek, a világesemény hírnökeinek kezdeményezésére március 17. óta naponta megtartanak.

A világméretű imádsághoz a Magyar Kurír Facebook-oldalán lehetett csatlakozni.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Erősítsük a bizalmat Istenben és egymásban

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia közleménye

(Folytatás az 1. oldalról.)

1. A templomok mint a lelki feltöltődés és imádság helyei különösen is fontosak, ezért templomainkat nem zárjuk be. Mégis felelősen és körültekintően kell eljárni, ezért a nyilvános liturgia 2020. március 22., nagyböjt 4. vasárnapjától a templomokban szentmiséket, tanúságot téve arról, amit A Katolikus Egyház katekizmus (KEK) is tanít, hogy az Eucharisztia az Egyház életének közép-pontja (KEK 1343.). A már felvett mise-szándékok így, sine populo módon engedélyezetten elvégezhetők vagy Az egyházi törvénykönyv (CIC) rendelkezése értelmében áthelyezhetők (CIC 1309. k.).

2. A pap testvéreket kérjük, hogy továbbra is tartsanak templomainkban vagy megfelelő kápolnában szentmiséket, tanúságot téve arról, amit A Katolikus Egyház katekizmus (KEK) is tanít, hogy az Eucharisztia az Egyház életének közép-pontja (KEK 1343.). A már felvett mise-szándékok így, sine populo módon engedélyezetten elvégezhetők vagy Az egyházi törvénykönyv (CIC) rendelkezése értelmében áthelyezhetők (CIC 1309. k.). A híveket pedig arra bátorítjuk, hogy otthonról kapcsolódjanak be a szent cselekménybe, ezzel is kifejezve, hogy minden szentmisében az egész Egyház egyesül Krisztus áldozatával (KEK 1369.).

3. Az egyházi törvénykönyv előírásai szerint a megyéspüspök, ha úgy ítéli meg, felmentést adhat a vasárnapi szentmisén való részvétel kötelezettsége alól (CIC 87. k. 1. §., 1245. k.). Ezt a felmentést – a fertőzés elkerülése céljából – a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ordináriusai megadják.

4. A jelenlegi kivételes helyzetben is érvényesek a katekizmusban (KEK 2183.) és Az egyházi törvénykönyvben (CIC 1248. k. 2. §) található előírások, amelyek szerint ha valaki számára súlyos okból lehetetlenné válik az eucharisztikus ünneplésben való részvétel, igen ajánlatos, hogy helyette töltsön kelő időt imádsággal – a Szentírás olvasásával, zsolozsma végzésével vagy más imával – egyénileg vagy a családban. Több helyen van on-line miseközvetítés. A közszolgálati televízió vasárnap és ünnepnapokon szentmisét közvetít azért, hogy megerősítést, vigasztalást és bátorítást nyerjenek azok, akik most nem tudnak részt venni vasárnapi szentmisén. A közvetítések rendjéről felületeinken tájékoztatást adunk.

5. A betegellátás és a gyóntatás és a rendkívüli áldoztatás tekintetében is mindenben kövessük az állami járványügyi előírásokat. A rendkívüli helyzetre való tekintettel – szintén visszavonásig, azonnali hatállyal – lehetővé tesszük az általános feloldozás megadását (CIC 961–963. k.).

6. Oktatási, szociális és egészségügyi intézményeinkben mindenben kövessük az állami előírásokat. A hatóságokkal mindenben működünk együtt és legyünk figyelemmel az általuk adott általános irányelvekre.

7. A plébániai és a szerzetesközösségeket arra bátorítjuk, hogy – a járványügyi hatóságok előírásainak megtartása mellett – szervezzék meg a folyamatos imát a járvány érintetteit.

Jelen rendelkezés Magyarország latin szertartású egyházmegyéire érvényes.

A járvány időszakában rámutat törekvésünkre és arra, hogy a saját és mások életére vigyáznunk kell. Imáinkkal és példánkkal erősítsük a bizalmat Istenben és egymásban. Gyakoroljuk a nagylelkűség erényét, és ebben a helyzetben különösen is figyeljünk egymásra, főleg beteg és idős embertársainkra. Idős pap testvéreinket tisztelettel kérjük, hogy ebben a helyzetben különösen vigyázzanak egészségükre.

Budapest, 2020. március 17.
a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
Forrás és fotó: MKPK Titkárság

Sebezhetőek vagyunk, de számíthatunk az Úrra

Soron kívüli szentmise-közvetítés a Duna Tv-n

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia döntése nyomán a koronavírus-járványra való tekintettel a templomokban a nyilvános liturgiák március 22-étől elmaradnak. Nagyböjt 4. vasárnapján délelőtt 9 órától Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek mutatott be szentmisét az óbudai Szent József-templomban, amit a Duna Tv soron kívüli adásban közvetített.

Bizonyára sokak számára jelentett különleges élményt, hogy a tévén keresztül kapcsolódhatott be a liturgiába. Ünnepléssé válhatott ez az óra a készülék közelében elhelyezett gyertya vagy feszület, a gyermekek által készített angyal vagy egy szentkép kihelyezése, esetleg más apróság, díszítés által is. Megérezhettük Jézus jelenlétét az otthonunkban, jobban odafigyelhettünk a szentmisén elhangzottakra az oltár „közvetlen közelében”. Külön-külön, mégis együtt fohászkodva az Úrhoz, sajátunkká váltak a könyörgés súlyos szavai a világjárvány közepette.

A szentmise kezdetén Erdő Péter bíboros elmondta: megszólaltak körülöttünk a kövek. Elgondolkodtunk azon, hogy a régiek a budapesti Mátyás-templom előtt álló szép Szentháromság-szobrot nem dísznek építették. Fogadalmat tettek az előttünk járó nemzedékek, hogy nyilvánosan is kifejezik és megőrkítik haláljukat, ha Isten megszabadítja őket egy-egy nagy járványtól, például a pestistől, amely az esetek jóval nagyobb részében volt halálos, mint a koronavírus. Legalábbis a jelenlegi ismereteink szerint.

Mire tanít minket a gyógyító Krisztus? – vetette fel a kérdést beszédében a bíboros. Isten gondviselő és együttérző szeretetének nagyszerűségére és mélységére. Mert Jézus nem gyógyít meg minden beteget, nem szünteti meg kortársainak minden szenvedését. Hanem megmutatja, hogy Isten, a világ hatalmas összefüggéseinek megalkotója és Ura szeret minket, és még a testi egészségnél vagy a földi szerencsénél is többet akar adni nekünk. Örök életre és boldogságra hív.

„Amikor most világméretű járvánnyal néz szembe az emberi-

ség, ideje elgondolkodnunk. Lehet, hogy évtizedeken át szerencsénk volt. Bár jól emlékszem, 1959 nyarán bement a rádió, és a filmhíradóban is megjelent, hogy főleg a gyerekek ne menjenek közterületre, se strandra, se moziba. Nagyszüleim kertjében töltöttük az egész vakációt. Gyermekbénulás-járvány volt akkor. Szüleim aggodalmára és félelmére maig emlékszem. Az a járvány

több hullámban jelentkezett Magyarországon. Később olvastam, hogy 1957-ben sok ezren betegedtek meg; több mint 2300-an egész életükre mozgássérültek maradtak, több mint 140-en bele is haltak a betegségbe. A mi '59-es ijedelmünk után, talán 1960-tól megjelent az iskolában a Sabin-csepp, felfedezték az oltóanyagot a járvány ellen.”

Erdő Péter így fogalmazott beszédében: „Új és új eredményeket ért el tudomány. De egy-egy ilyen veszélyhelyzet megmutatja, hogy az ember nem mindenható. A képességeinkkel együtt részei vagyunk a teremtett világnak. A magunk alakította, rohanó élet-

ben erről néha megfedkezünk. De aztán újra és újra történik valami, ami rádöbbsz minket a valóságos helyzetünkre.

Sebezhetőek, kiszolgáltatottak vagyunk. De számíthatunk a gondviselő Úrra, aki csodálatos adottságokkal, immunitással, alkalmazkodóképességgel és értelemmel ajándékozott meg minket. A bennünk élő múlt segít, emlékezik, tovább él a génjeinkben, de él bennünk, alakít, erősít a régiek minden tapasztalata is” – hangsúlyozta a bíboros.

A hívők a tévén keresztül kapcsolódhattak a lelki áldozásnak a püspöki konferencia által javasolt imájába, amelyet Kelemen

Imre érseki irodaigazgató olvasott fel.

A szentmise zárókönyörgésben elhangzott Erdő Péter bíborosnak a járvány idejére írt imádsága. Ezután következtek a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusért végzett imádság szavai, amelyekről a bíboros elmondta: „Most különleges értelmet nyernek. Imádkozzuk ezeket szívből!”

A szentmisét élőben jeltolmácsolta Nagy Sándor atya, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye hallássérült-pasztorációjának felelőse.

Körössy László
Illusztráció: képernyőfotó

A mostani járványról és a lelki vírusokról

Székely János püspök gondolatai

(Folytatás az 1. oldalról.)

Mintha a mai ember élesen szétválasztaná a valóságot, és annak csak a felszínével, a biológiai, természeti dimenziójával foglalkozna. Pedig van a valóságnak még sok mélyebb és fontosabb rétege is. Mozart Requiemje vagy Michelangelo Pietája gyönyörű. Ez a szépség nem mérhető, nem bizonyítható kísérleti úton, mégis valóság. Egy család békéje, a szülők egymás iránti szerelme és hűsége is valóság. Sokkal fontosabb valóság, mint az, amit megmérhetünk és megszámlálhatunk.

Vannak az emberiségnek nagyobb bajai is, mint a koronavírus, de sajnos ezekre a bajokra szinte teljesen érzéketlenek vagyunk.

A földön körülbelül hat másodpercenként meghal egy gyermek az éhínség vagy a legalapvetőbb gyógyszerek hiánya miatt. Az emberiség-

nek megvolna a lehetősége arra, hogy segítsen ezen. Van a földünkön bőségesen elég élelmiszer mindenki számára. Van elég repülőgép, hogy a szükséges segítség mindenholra eljusson. Mégsem mozdul meg a világ, hogy segítsünk a legszegényebb testvéreinken. Talán azért, mert ez az ő életüket fenyegeti, nem a miénket.

Mennyi lelki vírus terjed a világhálón, mennyi pusztító tartalom! Ennek megállítására sem tesz semmit a világ, pedig gyerekek, fiatalok, emberek millióinak lelkét, szellemét, családi életét rombolja, sebzi meg. 1956 óta több mint hatmillió ártatlan, védtelen kicsi gyermek életét vették el, még a születésük előtt.

Van mindebben valami nagy aránytalanság, hangsúlyvesztés: mi az, amire megmozdul a világ, és mi az, amire nem?

A járvány eszünkbe juttatja földi létünk törekénységét, sebezhetőségét, mulandóságát.

Ez a földi lét nem végállomás. A földi életünk út, amelynek során megtanulha-

tunk szeretni, ajándékká tenni az életünket, hogy majd a halál kapuján át beléphessünk Isten végtelen, örök szeretetébe. A halál kapujában ő vár minket, kitárt karokkal. Mintha a mostani, sokszor pánikközel

hangulatból nagyon hiányozna az örök életbe vetett hit. Mintha sok ember lelkéből el-

vég, a beteljesedés. Pedig az örök élet sejtése, reménye, tudása ott rejtőzik minden ember lelkében, kiirthatatlanul. Mennyire fontos lenne most, a járvány napjaiban ezt a lelkünk mélyén szunnyadó, talán eltemetett hitet, sejtést, bizalmat újra a felszínre hozni, megszólaltatni!

A II. világháború idején kórházba került Peter Wust híres filozófus és a Hitlerrel szembeni ellenállás egyik vezéralakja. Az egyik bombázás idején elfelejtették leviszni őt az óvóhelyre. Az orvos, amikor észrevette, hogy fent felejtették, lélekszakadva rohant fel, hogy megoldja a leszállítását. Odafutott az ágyához, és azt mondta az akkor már teljesen mozgásképtelen híres tudós: „Elnézést, uram, megfedeztünk önről, de hamarosan biztonságba helyezzük!” Wust elmosolyodott, és csak ennyit mondott: „Én abszolút biztonságban

vagyok!” Milyen jó volna, ha a járvány feszült, nehéz pillanataiban is ott volna bennünk a hit derűje, bizalma, békéje!

A járvány lehetőség is. A családok olyan sok időt tölthetnek most együtt, mint csak nagyon ritkán, talán soha eddig. Mennyire fontos lenne ezt az időt értékessé tenni! Alkalom ez az összezártság a közös játéokra, a közös bibliaolvasásra, énekekre, imádságra.

Fedezzük fel a szentmisenélküliség fájdalmas napjait, hogy Krisztus sok más módon is jelen van az életünkben: a felebarátban, a Szentírás szavaiban, akkor, ha ketten-hárman összejövünk az ő nevében, és a szegényben, a szenvedőben, akin segítünk.

Legyen ez a rendkívüli nagyböjt a csend, a megtérés, az egymás iránti szeretet és együttérzés, a kölcsönös segítés ideje mindannyiunk számára!

Fotó: Merényi Zita

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése 84.

Krisztus, te vagy a mi örömünk, állandó jutalmunk maradván, aki a világ művét uralod, legyőzvéen a világi örömöket.

Baán Izsák OSB

Az evangélium jó híre, hogy a feltámadás nem valami, hanem valaki. Az egyetlen biztos tudható dolog az, hogy ha van örök életünk, akkor az csakis Jézusban, Jézussal van. Ahogyan egy közeli barátát vagy a párunkkal tervezett meglepetésprogram esetén is elég számunkra, hogy a szeretett személlyel le-

Ivancsó István

A negyedik versszak teológiájából forrászik az *Aeterna rex* kezdetű himnusz következő versszakának üzenete. Érdekességképpen megjegyezzük, hogy a himnusznak ez a versszak eredetileg így hangzott: *Krisztus, te vagy a mi örömünk, maradandón uralkodsz az Olümposzon, aki a világ művét uralod, legyőzve a világi örömeket.* Az összülők engedetlenségében mindannyian a halált szereztük jutalmként: „Egy ember által jött a bűn ebbe a világba, a bűn által pedig a halál, s így a halál átment minden emberre, mert mindenki vétkezett” (Róm 5,12). Továbbá: „Mert ha a halál uralomra jutott egy által, egynek a bűnbeesése miatt, akkor sokkal inkább uralkodnak majd az életben az egy Jézus Krisztus által mindazok, akik megkapják a kegyelem és a megigazulás ajándékának a bőségét. Amint tehát büntetés szállt minden emberre egynek a bűnbeesése miatt, úgy az életet adó megigazulásban is minden ember részesül egynek az igaz volta miatt. Ahogyan ugyanis a sok ember bűnössé vált *egy ember* engedetlensége által, éppúgy a sok ember megigazulttá is válik egynek az engedelmissége által.” (Róm 5,17–19) Krisztus, az egy ember engedelmsége azonban eltörölte a halált és életet ajándékozott: ő lett a mi maradandó jutalmunk. Ezért van okunk mindnyájunknak az örövendezésre, hiszen a Krisztus felszabadított minket a bűnrabságából. Akár az eredeti, akár a ma használatos szöveget nézzük, mindkettő a *Szent Pál* apostolnál található győzelmi koszorú szimbólumát juttatja eszünkbe: „Nem tudjátok, hogy akik a versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de csak egy nyeri el a díjat? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek! Az pedig, aki részt

A himnusz témájának és az adott szakasz értelmezésének szempontjából kiemelkedő a Zsidóknak írt levél tanítása: „Azért mi is, akiket a tanúknak ilyen nagy felhője vesz körül, tegyünk le minden terhet és a minket környező bűnt, kitartással fussuk végig az előttünk álló küzdőpályát. Tekintsünk fel a hit szerzőjére és bevégzőjére, Jézusra, aki az eléje tartott öröm helyett keresztet szenvedett, nem törődve a gyalázattal; és Isten trónjának jobbján ül.” (Zsid 12,1–2)

Sztankó Attila

**ÁPRILIS 5., AZ ÚR SZENVEDÉSÉNEK VASÁR-
NAPJA, VIRÁGVASÁRNAP** (Ferrer Szent Vince áldo-
zópap, Irén, Teodóra) – Körmenetre: Mt 21,1–11 (*Áldott,
aki az Úr nevében jön!*) – Iz 50,4-7 (*Nem rejtettem el arc-
mat azok elől, akik gyaláztak, de tudom, hogy nem vallok szé-
gyent.*) – Fil 2,6–11 (*Megalázta önmagát, ezért Isten felma-
gasztalta őt.*) – Mt 26,14–27.66 vagy Mt 27,11–54 (*Eli, Éli,
lámá szábákhtáni?*) – **Zsolozsma:** II. zsolnárhét – **Énekkrend:**
Ho 77 – EE 801–805, Ho 71 – EE 82, Ho 135 – EE 543, Ho
63 – EE 91.

– In 11,45–57.

ÁPRILIS 2., CSÜTÖRTÖK (Paolai Szent Ferenc, Ot-

Saját vérével szerezte a megváltást a mi Főpapunk (Zsid 9,12). Azt lehet mondani, hogy megfordult a kezdeményezés: minden földi pap vagy közvetítő személy fölfelé tekint, és kéri az istenség, illetve Isten segítségét. A mi esetünkben viszont Isten az, aki lehajol hozzánk, és megteszi felénk az első lépést; ő az, aki mindig megelőz minket. Ő

kat ajándékozott neki Amboise-ban, a római Pincius dombon (Monte Pincio), valamint a Du Plessis konventet a királyi kastély parkjában. Nigeont, a grandmontiak egykori kolostorát is megkapták.

A nagybeteg XI. Lajos francia király a reme-
te csodatevő képességére számítva követet
küldött a nápolyi királyhoz, hogy az paran-
csoljon alattvalóira, és küldje el hozzá. Ám
Ferenc azt válaszolta a királyi követnek, hogy
ő nem orvos és nem is varázsló. Csak akkor in-
dult el a király betegágyához, amikor a pápa
parancsolta meg neki az utazást. Érkezése
után azonnal megmondta Lajosnak, hogy nem
tudja meggyógyítani, és Isten sem fog az érde-
kében csodát művelni. Abban viszont segítsé-
gére lehet, hogy az örökkévalóság színe előtt
könnyítsen a lelkiismeretén. A király először
tiltakozott, de végül elfogadta a segítséget, és
megbékélve hunyt el.

Mivel sok embert meggyógyított, Ferenc halálos ellenségei lettek a környék seborvosai, és egy tudós ferences segítségét kérték. Az vitába kezdett Ferencel, aki még írni-olvasni sem tudott. Mivel sértően beszélt vele, válaszul a tűzhelyből pusztá kézzel kiemelt egy márk izzó parazsat, és a következő szavakkal nyújtotta az indulatba jött pap felé: „Padre Antonio, melegedj egy kicsit a szeretet tűzénél, mert arra van a legnagyobb szükséged!”

L. K.

Török Csaba nagyböjti triduumot tartott, március 18-ai beszédében a küzdelemről beszélt a józsefvárosi Szent József-templomban.

A szónok ezt a címet adta beszédének: *Küzdelem és virrasztás*. A *küzdelem* szó a Szentírás perspektívájában egyértelműen mutatja, hogy az ember nehézségek, akadályok és harcok által tud erő-södni, hangsúlyozta. *Szent Pál* olykor az atlétához hasonlít bennünket, akinek edzés révén kell erőssé válnia; olykor pedig a katonához, aki edz, és aki a hit, a remény, az Istenbe vetett bizalom fegyverzetével a lélek és a szellem szintjén indul harcba. Manapság elfelejtjük, hogy a gonosz valóság, és nem csak egy árnyék, s hogy a rossz nem csupán a pszichológia vagy az emberi természet kérdése. Nem Isten ellenpólusa abban az értelemben, ahogyan a keleti filozófiák gondolják. Az Isten egyetlen és jó. De a teremtett világban igenis létezik a személyes rossz, gonosz. És amikor Krisztus a világba lép mint szabadító, harcba száll vele.

Jézus neve, a Jeshua pontosan ezt jelenti: Isten megment, megszabadít. Nem véletlen, hogy Jézus nyilvános működésének mondhatni a nyitánya a keresztkelés és a háromszori megkísértés. Jézus, a Szabadító szembenéz a kísértővel, aki még őt is megpróbálja emberi mivoltában a rossz tapasztalatával szembe-síteni. „Hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, a bűntől azonban mentes maradt” – jelenti ki Pál a Zsidókhoz írt levélben. Jézus tehát – megint csak e levél szerint – olyan Főpap, aki együtt tud érezni a gyöngeségeinkkel.

A megkísértés története után ezt írja az evangélista: „Ezután egy időre elhagyta Jézust a kísértő.” Jézus minden cselekedete, az emberhez forduló segítségnyújtása innentől kezdve ennek a harcnak a feszültségében áll. Nyilvánvaló ez azokban az esetekben, amikor a testi gyógyulás csodáját a lélek gyógyulásának kérdésével köti össze. Kafarnaumban Jézus feje fölött kibontják a tetőt a barátok, hogy mozgásra képtelen társukat hordágyon leereszkék elé. Jézus ránéz, és ezt mondja neki: „Bűneid bocsánatot nyertek.” Milyen érdekes! A béna ember

továbbra is ott fekszik az ágyon bénán, és a fizikai gyógyulás csodája az evangéliumi történetben csak az írástudók akadékoskodása után történik meg. Mintha Jézus egyértelművé akarná tenni, hogy a gyógyulás és a szabadulás a harc igazi terepén dől el, ami pedig az emberi szívben van. Fölkelhetett volna a béna az ágyáról, de nem biztos, hogy az használt volna neki anélkül, hogy a lelke szabaddá vált volna a rossztól. És ezt azért nagyon fontos megértenünk, mert sokszor kérünk ajándékokat a Jóisténtől. A testünk egészségéért, a szeretetünk és embertársaink egészségéért ezekben a napokban nagyon sokat fogunk imádkozni. Egyre többet. És jól tesszük. De ez nem feledtetheti el velünk, hogy Jézusnak van egy figyelmeztetése: Mit ér az embernek, ha ezt vagy azt a testrészét megmenti, és aztán ép testtel a kárhózatba megy? A test keresztje, küzdelme mindig át kell hogy irányítsa a figyelmünket a küzdelem benső színterére. Jézus meg fog szabadítani, Jézus meg fog menteni, hű marad a nevéhez. Isten hatalmas. Ahogyan a korabeliek kapcsán írja az evangélista: a kortársak megtapasztalják, hogy ő nem úgy tanít, mint az írástudók. Nem egyszerűen csak elmondja az igazságot Istenről, hanem a szavában erő és hatalom lakozik, és ez a hatalom szabaddá, egészségessé teszi az embert.

Magyarul *Üdvözítőnek* fordítjuk azt a kifejezést, ami a Biblia görög és abból készült latin verziójában és nagyon sok európai nyelvben valójában ezzel a szóval is visszaadható lenne: *Gyógyító*. Az egészségünket helyreállító. Milyen szép a magyar szó is! Akkor vagyok egészséges, ha az emberi létezésem úgy-mond kerek. És egészségtelen minden, ami megsebzí ezt a kerességemet, teljességemet. Nagyon-nagyon nehéz pillanatot az, amikor nem a látható testben török meg az ember élete. Mert a látható test problémáit mindenki azonnal kúrálni kezdi, mindenki gondot visel rá, törődik vele. Gyógyszert írnak föl, esetleg

Tudunk-e őrzők lenni?

Török Csaba bezárkózásról és áldozatkészségről

kórházi kezelésre küldenek miatta.

De a lélek egész-telessé vá-lása néha észrevétlenül játszódik le, és évekig, évtizedekig, sőt akár egy életen át ott ma-radhat, mint egy lappangó seb. Nekünk, hívőknek ezért nagyon éber és élénk lelki-ismerettel kell gondot fordíta-nunk arra, hogy minden lehet-séges szinten szembefordul-junk a szívünk-lelkünk meg-romlásának veszélyével. Sok-szor ugyanis hajlamosak va-gyunk elaltatni a lelkiismeret-ünket, langyossá válni. Sőt, Máté evangélistánál a vég-időkről szóló beszédében Jé-zus egy még radikálisabb kép-pel él: végül sokakban kihűl a szeretet. A rossznak, a gonosz-nak nem az a legnagyobb dia-dala, amikor valami durva, ke-mény cselekedetre csábít, mert annak még könnyen ellen tu-dunk állni. Az igazi diadala az, amikor lappangó, visszafog-tott, nehezen felismerhető módon a megtehető jótól tart vissza bennünket.

Ahogyan a mise elején kér-jük: a mulasztásainkért is ir-galmazzon nekünk az Isten. Amikor apránként, talán észre sem vesszük, hogy milyen for-dulópontokon keresztül el-kezd kihűlni bennünk a szere-tet. Úgy gondolom, jelen na-pokban ez egyre komolyabb kérdéssé fog válni, hiszen a veszélyeztetettség érzése, a fé-lelem, a szorongás elképesztő-en önzővé tudja tenni az em-bert. Mert egyfelől kötelessé-günk vigyázni a testi egész-ségünkre. De nagyon nagy baj lenne, ha ez olyanfajta bezár-kózást váltana ki belőlünk,

amikor már elfelejtünk szeret-ni. És egyetlenegy célért va-gyunk: hogy egyre nagyobb biztonságban legyünk. Mi. El-elgondolkodik az ember, hogy amikor most mindenki éppen felhalmozza a hatalmas rak-tárkészleteit, eszünkbe jut-e, hogy talán nemcsak magunk-ról kellene gondoskodnunk – és talán nemcsak liszttel és cu-korral –, hanem esetleg má-sokról is, a szeretetnek azok-kal a gesztusaival és cseleke-deteivel, amikor az ember megérzi, mit jelent a másikat jobban szeretni magamnál.

Nagyon pozitív élményem volt tegnap este, amikor egy józsefvárosi bérház liftjében észrevettem, hogy három pla-kát is ki volt rakva: a házban lakó fiatalabbak fölkinálták a segítségüket az idősebbeknek a bevásárlásban, postai és más ügyek intézésében, megadva a telefonszámukat, ajtószámukat. Milyen gyönyörű látni, amikor a veszélyhelyzet a sze-retetet erősíti, és nem a bezár-kózó félelmet. Amikor meg-értjük, hogy valóban meg kell oltalmaznunk magunkat, de igenis vannak olyan testvérek, akik nálam nagyobb védelem-re szorulnak. És ebben a pillanatban a prioritási sorrend megváltozik.

Ez a küzdelem maga. Hogy ráébredjek, mit jelent szeretni itt és most. A küzdelem, ami arról szól, hogy nem adom meg a szívemet, a lelkemet, önmagamat a félelem, a bezáródás és az önzés kísértésé-nek. Hanem amikor ezek je-lentkeznek, követem *Loyolai Szent Ignác* atyánk bölcs tanácsát: „Agere contra!” Győzd le

a kísértést azzal, hogy az el-lentétét kezdted tenni. Azzal nagyon nehéz legyőzni a kí-sértést, hogy le akarom győ-zni a kísértést. Ezt valószínű-leg megtapasztaljuk egy-egy nagyböjti jófelltételünk-nél is. Ha csak annyi a célom, hogy elkerüljek valami rosszat, egy idő után már annyira erre összpontosítok, hogy elfelej-tek jót tenni. És akkor előbb-több megbicsaklik a lépésem. A jó cselekedet az a fegy-ver, amivel a küzdelmemet si-keresen meg tudom harcolni. A másik emberre figyelő, nyi-tott szívű szeretetem az az eszköz, amit az Isten a kezem-be ad, hogy legyőzzem a leg-nagyobb ellenfelet. Azt a kí-sértőt, aki nekem is ugyanazo-kat a kísértéseket adja, mint Jézusnak. „A kő legyen ke-nyérre!” Arra csábít, hogy az Istentől kapott kegyelmet ön-magam céljára fordítsam, és feledkezzem meg a másik em-berről. Hát nem figyelmeztet Pál apostol, hogy senki sem önmagáért, önmaga javára kapja a kegyelmet, hanem azért, hogy használjon vele?

És ugyanígy a másik kísér-tés: „Vesd le magadat a temp-lom párkányáról! Írva van: ke-zükön fognak hordozni az Úr angyalai.” Nem arról szól a hit, hogy Istent önmagam megoltalmazására akarom fel-használni. Nem azért lettem hívővé, hogy én biztonságban legyek. Nagyon nehéz lenne úgy üdvösségre jutnunk, hogy egész életünkben azzal vagyunk elfoglalva: mi jus-sunk üdvösségre. Ez téves út lenne, ez nem Krisztus útja. Ahogyan egy házasságban is – milyen bölcsen figyelmeztet Szent Pál – a férj, aki a felesé-gét szereti, a saját testét szer-e-ti; a férj üdvössége az, ha szol-gálja a felesége üdvösségét, és viszont – igaz ez az emberi élet ezer vetületére.

És ott a harmadik kísértés: a hegyről élénk táru-ló hatalom, a gazdagság, a vagyon, vagyis az élet bebiztosított-sága. Te leszel a stabil helyen, támaszkodhatsz azokra a biz-tonságot adó elemekre, ami-ket minden ember annyira kí-ván. De azért jusson eszünk-be, különösen a mostani idők-ben, a próféta figyelmeztetése:

„Jaj nekünk, ha testet teszünk támaszunkká!” Az Isten ment meg minket. Az Isten Jézus csodálatos és nagy nevében megment minket. Jeshua – ná-la a szabadulás.

Egy utolsó gondolatot hadd fűzzek még hozzá mindezekhez. Szent Józsefet ünnepeljük, akinek az Anya-szentegyház nagyon szép jel-zőt adott: ő volt Mária, Jézus, a Szent Család őrzője, kusztosza. Ezért neki ezekben a napokban egyetemes üzenete van. Ferenc pápa 2013-ban március 19-én mutatta be az első szentmiséjét a Szent Péter téren. Arról prédikált, hogy milyen egyetemes üzenete van József, az őrző alakjának. Hiszen furcsamód József alakja válaszol arra a borzalmas kérdésre, amit a legelső gyil-kosság után a legelső gyilkos Istenhez intézett: „Őrzője vagyok én a testvéremnek?”

Igen, az vagy. Abban a re-ményben élj, hogy van testvé-red, aki a te őrződ lesz. Ne ön-magadra akarj folyton a leg-első helyen vigyázni. Vigyázz a testvéredre, hogy a testvé-red is vigyázhasson rád. És ezen a ponton minden ember-rel találkozási felületre lelhe-tünk. Legyen akármilyen a hi-te, a világnézete, bárki meg-értheti, hogy emberként való létezésünk egyik legfontosabb kérdése: tudunk-e őrzők len-ni? Őrzői a világnak, az Isten által ránk bízott szépségnek, ami körülvesz bennünket, de legfőképpen őrzői az ember-nek. Mert ha ezt nem tudjuk megtenni, akkor előbb-utóbb az Isten is kérdezni fog tőlünk, és ugyanazt, amit a legelső bűn estéjén: „Ádám, hol vagy?” Ami magyarul úgy is fordítható: „Ember, hol vagy?”

Hová lettél abban a pillanat-ban, amikor a küzdelem és a virrasztás ideje volt? Hová lett az emberséged, amikor a leg-nagyobb szükség volt rá? Ho-vá lettél, ember, akkor, amikor be kellett volna teljesítened a sorsodat, amiért teremtettél? Vagyis amikor szeretned kellett volna. Szeress! Légy őrzője a másinak, és a saját életed, személyed, egzisztenciád igazi kincsét abban ismerd fel, ami-ben a másik ember javára tudsz lenni. Az Isten kincsnek alkotott meg téged; olyan kincsnek, amelyben el van rejt-ve a legcsodálatosabb lehet-őség: ajándékká válhatsz.

**Lejegyezte: Kiss Péter
Illusztráció: képernyőfotó**

OLASZORSZÁG, BERGAMÓI EGYHÁZMEGYE

Sok pap halt meg koronavírus-fertőzés miatt

Olaszországban lapzártánkig már ötven pap hunyt el koronavírus-fertőzésben. Az északolaszországi Bergamói Egyházmegyében, Szent XXIII. János pápa szülőföldjén eddig hat pap halt meg.

Francesco Beschi bergamói püspök március 17-én Sotto il Montéba, Szent XXIII. János szülőfalujába látogatott, hogy „a jó pápa” közbenjárásért fohászkodjon. A média munkatársainak elmondta, az egyház-megye papjai közül nagyon sokan válalták a kockázatot, és elmentek a betegekhez, közel állnak a szenvedők-höz.

Bergamóban és környékén drá-mai helyzet uralkodik, naponta több száz új fertőzöttről érkeznek hírek, és a járvány kezdete óta már több

százan haltak meg. A kórházak az összeomlás szélén állnak.

A püspök beszámolt arról, hogy húsz másik, kórházban lévő pap álla-pota jelentősen javult az utóbbi na-pokban, többen már el is hagyhatták a kórházat.

„Valóban ennyire egyedül va-gyunk?” – tette fel a kérdést a püspök, miután a Vatikáni Rádióban felvázol-ta a drámai helyzetet: az emberek sokszor már nem tudnak kapcsolatba kerülni a szeretteikkel, miután sietve kórházba vitték őket. Véleménye sze-rint ideje fölleveníteni a *votum sacra-menti* hagyományát, amely a keresz-tény tanítás része: ha vágyom Isten bocsánatára, de nem vagyok olyan helyzetben, hogy ebben a pillanatban megkaphassam (azok a hívek sem, akik jól vannak, mert nem mehetünk el egymáshoz), akkor Isten elé állok

igaz bűnbánattal, az iránta való biza-lommal és szeretettel, megvallom ne-ki a bűnömet, és imádkozva kérem a bocsánatát.

Elmondta azt is, hogy már nehe-zen tudják kiszolgáltatni a betegek szentségét. Tisztában vannak vele, hogy amikor elviszik a betegekhez Jézust, a vírust is magukkal vihetik, ezért nagy óvatosságra van szükség. „Miért ne tehetné meg ezt a gesztust egy megkeresztelt ember, a család-tag, a gyermek vagy az unoka, aki megáldja ezzel a szülőt, a nagyszü-lőt? A hit gesztusával fordul felé ez-zel” – vetette fel a püspök. Hozzáte-tte, hogy ugyanezt a lehetőséget java-solták az egészségügyi dolgozóknak is, akik kórházakban és idősok ottho-nában dolgoznak.

Egy bergamói pap elmesélte a ta-pasztalatait arról, hogyan mentek be a kórházakba az utóbbi napokban. Tetőtől talpig maszkban, védőruhá-ban, ami gyakorlatilag eltakarja a vo-násaikat. „Úgy járkálunk a kórhá-

zakban, mint a zombik” – fogalma-zott. A papok nem léphetnek köz-vetlen kapcsolatba a betegekkel, tá-volról elmondják az imádságot, de a gépekre kapcsolt idősok ezt nem is hallják. A negyven-ötven éves kor-osztályt is sújtja már a fertőzés. A be-tegek nem látják a papot a maszk mögött, s amelyik papnak szemüve-ge van, és emiatt egy külön maszkja is, az szintén nem látja a beteg arcát.

Nem a Bergamói az egyetlen olasz egyházmegye, amit súlyosan érint a járvány. *Antonio Napolioni*, a Cremonai Egyházmegye püspöke március 16-án hagyhatta el a cremonai kórhá-zat, ahol március 6. óta ápolták. Két héten át a püspöki palotában lesz ka-ranténban, akkor újabb koronavírus-tesztet végeznek rajta.

**Forrás és fotó: Vatican News
Fordította: Thullner Zsuzsanna**

Csillagos ötöst kapott a tanártársadalom

Iskolákat kérdeztünk a digitális átállásról

(Folytatás az 1. oldalról.)

Megérették, hogy a diákok velük vannak, drukkolnak nekik. Míg eddig úgy tekintettek magukra, mint akik messze vannak az élvonaltól, most azt tapasztalták, hogy villámgyorsan képesek változni. Ezt élte át *Rubovszky Rita*, a *Patrona Hungariae* Iskolaközpont főigazgatója is. „Középkorú tanárok sokasága lépett túl önmagán, és tett tanúságot kreativitásáról, rugalmasságáról, együttműködési készségéről” – mutatott rá a főigazgató. Nemzetközi testvérkapcsolatai révén a gimnáziumnak európai összehasonlítási alapja is van. Ez is azt mutatja, hogy jól vizsgáztak az iskola tanárai. *Rubovszky Rita* szerint mindannyian megértették, mennyi minden múlik most a munkájukon. „Nemzetmentő” feladatot vállaltak, hiszen az egyre fokozódó bezártságban a családok mentális egészségének megtartásához is hozzájárulhat most a tanító néni, az osztályfőnök.

Horváth Bálint, a budapesti *Piarista Gimnázium* igazgatója felhívta a figyelmet arra, hogy az új rendszer elnevezése – digitálisan támogatott tanulás – is jelzi, nem igazi oktatásról és tanításról van szó. A hangsúly most azon van, mit csinálnak otthon a gyerekek. Az iskola a virtuális világból csak támogatni tudja az otthoni tevékenységüket. Nagy feladat hárul a diákokra a saját tanulási folyamatukkal kapcsolatban. *Rubovszky Rita* hozzátette: A tanulóifjúságban tudatosítani kell: a tanévük függ attól, hogy folyamatosan haladnak-e a tananyaggal, mert bármikor elkezdődhet az iskola, és akkor a tanárok számonkérlik majd tőlük az otthon megszerzett tudást. Nem fogják újra megtanítani, amit az online időszakban nem tanult meg a gyerek.

Az iskolákban az átállás egyik legfontosabb lépése az alapelvek kijelölése volt. A pi-

arista intézmények egymással összefogva dolgoznak. Pedagógiai munkacsoportjuk „fenntartható, biztonságos, minden közösségi tagra figyelő, a helyzet korlátait tudatosan vállaló és elismerő intézményi-pedagógiai munka kialakítására törekedett”, ami figyelembe veszi valóságunkat, érzékenységeinket, kapacitásainkat. Úgy gondolják, a kapcsolat, a személyes figyelem, a szeretettelgi együttműködés most fontosabb, mint bármikor. Törekednek arra, hogy ne boruljon fel a családok mindennapi élete, maradjon energia, tér és levegő a gyermeknek és a felnőttnek egyaránt. Tudatában vannak ugyanis annak, hogy az online tanórai körülmények odahaza stresszt, szorongást is kiválthatnak, hiszen a családok nincsenek felkészülve az intenzív, sokszor párhuzamos tanulási folyamatokra. Ezért fenntartható működési modelleket kell keresni.

Ugyanez a szándék vezette a Patronát is, amikor meghatározták a prioritásaikat. „Tudjuk, hogy azt a tananyagmennyiséget, amit kontaktórákon három hónap alatt megtanítanánk, digitális módszerekkel nem fogjuk tudni átadni a gyerekeknek. Van, amit el kell engednünk, és fontos, hogy lehetőséget lássunk a problémában. Portfóliószerű, érdekes feladatokat

igyekszünk adni a diákjainknak, erre való az internet. A *Patrona* március 23-án indul új, digitális órarenddel. Ebben naponta két, legfeljebb három főtantárgy szerepel, 9 és 14 óra közötti foglalkozásokkal. A többi tárggyal kapcsolatban a tanulók az üzenőfalán találnak kötelező feladatokat. A tanári bejelentkezésekről egy héttel előre értesítést kell küldeni, mert el akarjuk kerülni, hogy a diákok 9-től folyamatosan a gép előtt üljenek. A rendszerünkben vannak olyanok is, amelyek esetében önmérésleletet kértünk a tanároktól.”

A Pécsi Egyházmegyében a komlói Kodály Zoltán Énekzenei Katolikus Általános Iskolát és a mohácsi Boldog Gizella Katolikus Iskolát kerestük meg a kérdéseinkkel. A fenntartó az egyházmegye valamennyi oktatási intézményében laptoppal látta el a tanárokat. Az említett két iskolában a gyerekek jelentős részének már megvan a szükséges eszköze a digitális tanuláshoz. Komlón a helyi OTP felajánlásával orvosolták a hiányt, Mohácson a 190 tanuló 15 százaléka egyelőre csak okostelefonnal tud kapcsolódni a foglalkozásokhoz. Mindkét intézményben elindult a digitális oktatás. A tanárok – a fiatalok és a nyugdíj előtt állók egyaránt – konstruktív, nyitott hoz-

záállással, jó hangulatban végzik a feladatukat. Alapelvük, hogy mindennek megvan a maga rendje és határideje. Az órarend szerint tartott online tanórákon a pedagógusok személyesen szólnak a diákokhoz, akik örömmel várják a bejelentkezéseiket. A napirend így kereteket ad a hétköznapiaknak, a gyerekek nincsenek szabadjárva engedve, magukra hagyva. Az iskola telefonon keresztül folyamatosan tartja a kapcsolatot a szülőkkel, hiszen a tanárok tudják, mekkora most a teher a családokon. Már befutottak az első visszajelzések: a gyerekek és a szülők nagyra értékelik a pedagógusok erőfeszítéseit, becsülik a munkájukat. Mindenki megvan az együttműködési készség. Tudják, hogy az új helyzetben lesznek majd nehézségek. Ezért a türelem és a konstruktivitás a követendő magatartás, mert nem tudjuk, mi következik – mondta *Ormándlaky Dalma* intézményvezető.

Hosszúné Fischer Valéria, a mohácsi katolikus iskola igazgatója is gördülékeny átállásról beszélt. Kiépült a kommunikációs rendszer a diákokkal és a szülőkkel, illetve a tanárok között. A tananyagot alapvetően a tankönyvekből követik a gyerekek, digitális úton pedig pluszfeladatokat kapnak. Az igazgató elmondta, hogy a pedagógusok jelentős része innovációs lehetőségként éli meg az új helyzetet. Fontosnak tartják, hogy a tanév folyamatosságáról így gondoskodni tudnak. Az első visszajelzések szerint a hangulat alapjában véve jó. A legtöbb szülő otthon van, mindenki meg tudta oldani a gyerekfelügyeletet. A szülők ugyanakkor megosztottak. Egy részük számára nagy teherterítelt jelent az új helyzetet. Elborítja őket a sok feladat, ki sem látszanak a munkából. Más részük örül a lehetőségnek, hogy együtt tanulhat a gyerekeivel. Mindenki megvan a türelem és az alkalmazkodásra törekvés, a diákok és a szülők is elfogadják a helyzetet.

A Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegyében rengeteg a kistelepülési iskola. Mindegyikben megkezdődött a munka az új körülmények között – erről számoltak be *Fülöp Ernő* atyának, az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (EKIF) irodaigazgatójának. Rekordgyorsasággal mérték fel az adottságokat és az igényeket. A települési önkormányzatokkal együttműködve szervezték meg azok elérését, akiknek nincsenek megfelelő technikai eszközeik a digitális átálláshoz. Kiskunhalason a mezőőrség, Kecelen

Emberségből vizsgáztunk most.”

Bár a megkérdéztet iskolákban gördülékeny átállásról, a munka megkezdéséről, motivált tanulókról, együttműködő szülőkről, jó eredményekről számoltak be, mindenütt tisztában vannak azzal, hogy nehézségekre is számítani kell.

Horváth Bálint a várható elfáradásról beszélt, Ormándlaky Dalma a hosszú távú bizonytalanság miatti teherről. *Rubovszky Rita* a társadalom polarizálódásának veszélyére hívta fel a figyelmet. Gondol-

futárszolgálat, Szakmáron hozom-viszem doboz segítségével oldják meg az iskolai feladatoknak a családokhoz való eljuttatását. Megoldották a rászorulóknak ebédellátását is. Az egyik intézmény, a kunadaci Szent Margit Katolikus Általános Iskola informatikai továbbképzéssel segítette azokat a kollégákat, akik kezdetben elkeseredéssel néztek szembe a digitális oktatás feladataival. „Le a kalappal előttük. A digitális kompetenciáik hatalmasat fejlődnek” – számol be az átállásról *Kecskeméti Halcsik Mónika* intézményvezető. Jó a kommunikáció, az együttműködés, készségesen segítenek egymásnak a felek. „Lassan rendeződünk, minden téren helytáll a csapattunk, a tanárok, a diákok és a szülők is. Lelassulunk, és jobban odafigyelünk egymásra.

nunk kell azokra a családokra, ahol több gyerek egyszerre tanul, ahol pici gyerek mellett kell részt venni videochaten tartott órán, ahol a szülők elvesztik a munkájukat, ahol a gyerekek különböző okokból nem tudnak vagy nem akarnak kapcsolódni az online rendszerhez. Például azért, mert nincs ehhez megfelelő eszközük, a családban nincs jelen az online kommunikáció kultúrája vagy mert a szülei nem együttműködőek, és nem segítenek nekik. „Nem tudunk mit tenni. A kormány az egyetlen helyes döntést hozta meg azzal, hogy elrendelte az oktatás folytatását és a tanárokat munkában tartotta. A tanulóifjúság jelentős részét így át tudja menteni ezen az időszakon az online oktatással.”

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus közelsége jó lehetőséget kínál számunkra, hogy bepillantassunk az Eucharisztia titkaiba. A *titok* szó jelzi, hogy Jézus szent teste és vére emberi ésszel felfoghatatlan mélységeket rejt. Nem azért titok, mert Isten el akarja rejtetni előlünk, hanem azért, mert a természetfeletti valóság soha nem fogható föl a maga teljességében az ember számára. Ez a titok azonban Jézus Krisztus által feltáruult előttünk. Így a kinyilatkoztatás alapján igaz állításokat tehetünk az Eucharisztia titkáról is, tudván, hogy teljes mélységét sohasem ragadhatjuk meg.

Így gondolkodott az Eucharisztia-ról *Szent Agoston* is, aki a *Szent János* evangéliumához írt magyarázatában három meghatározást adott erről a szentségről. Tanítása szerint az Eucharisztia *sacramentum pietatis, signum unitatis és vinculum caritatis* (Evangélium Johannis tractatus, 26.6.13). Ezek a kijelentések ajtókat és utakat nyitnak számunkra ahhoz, hogy az Eucharisztia titkát különböző nézőpontokból szemléljük. Az első, „a könyörületesség szentsége” Isten értünk vállalt, bűneinket lemosó áldozatára utal. A második, „az egység jele” a kegyelmi hatásban kifejeződő egység, közösség

Isten szent népének egysége

megvalósulását jelzi. A harmadik, „a szeretet köteléke” pedig a szentség közösséget formáló hatását emeli ki. A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus nagy ünnepi szentmiséin különleges lehetőség nyílik majd az egység élményének meg tapasztalására, ezért ebben az írásban a *signum unitatis* jelentésével foglalkozunk.

Az Eucharisztia egységet létrehozó hatásáról először *Szent Pál* apostol írt a Korintusiakhoz szóló levelében (1Kor 1,10–17). E levél keletkezésével kapcsolatos történeti háttérként tudjuk, hogy a helyi közösség erősen megosztott volt. *Szent Pál* apostol ezért fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy az egy közös kenyérből részesülők egy *testté* válnak. Az egy test egyszerre jelenti az eucharisztikus testet, vagyis Jézus szentségi jelenlétét a kenyér színében, ugyanakkor az Egyházat, a hívők közösségét is. Ez alapján mondhatjuk, hogy az Eucharisztia többféle közösségi kapcsolatot teremt. Először is közösséget, egységet hoz létre Jézus szent testével és vérével. Másodszor bevon minket Jézus áldoza-

tába. Ebben az egységben meg tapasztalhatjuk az ő vigasztaló és fel-emelő erejét. Harmadszor pedig az Eucharisztia egységet hoz létre Isten szent népével, az Egyházzal (*Dolhai Lajos*: Az Eucharisztia teológiája 38.). *Szent Pál* apostol, amikor a korintusi hívekhez ír levelet, a széthúzó erők felszámolása érdekében erre az egységre is nyomtatékosan felhívja a figyelmet.

Jézus szent testének és vérének közösséget, egységet teremtő ereje van. Mindnyájan tanúi lehetünk ennek, és többféle módon is átélethetjük az egységet. Meg tapasztalhatjuk kápolnai és templomi szentmiséin, ahol a környezetünkben szinte mindenkit ismerünk, tudunk egymás gondjairól, és így a fohászainkba a mellettünk ülők kéréseit vagy halálit is bele tudjuk szólni. Ilyenkor sajátos módon átélethetjük az Egyház családi-as jellegét. Ugyanakkor arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a világegyház is egy nagy családot alkot, és ha sokan vagyunk együtt, ezt a családias légkört élhetjük át, ha más formában is. Soha nem fogom

elfelejteni azt a tanévkezdő *Veni Sancte* szentmisét, amelynek római ösztöndíjasként a *Szent Péter-bazilikában* lehettem a részese. A főoltárnál *Szent Péter* utóda, *II. János Pál* pápa végezte a szertartást. Körülöttem ismeretlen arcokat, különféle bőrszínű embereket láttam, akiknek a nyelvről, a kultúrájáról ugyan semmit sem tudtam, mégis testvérként néztem rájuk. Ugyanezt érezhette a mellettem álló fekete bőrű, fiatalabb pap is, mert a szeme mosolyával jelezte a többieknek, azaz nekünk, hogy örül az együttlétnek. Meg tapasztalhattuk, hogy az akadályokat, amiket az emberi értelem nem tud áthidalni, a mélységeket ismerő szív – különösen az Eucharisztia közösségében – képes lehet feloldani.

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus közeledtével jó újragondolni ezeket az élményeket. A latin nyelven bemutatott szentmisét feltehetően sokan nem fogják teljesen érteni. A gyermek elsőáldozók számára bizonyára idegen hely lesz a nagy stadion. Méretei és légköre

nem hasonlít majd ahhoz a templomhoz, ahová a családjukkal járnak, ahol talán mindig ugyanabban a padban ülnek és térdelnek. Az is szokatlan lehet majd számukra, hogy nem állnak mellettük a szülei és a testvéreik. Mind megfontolandó szempontok, de meggyőződésem, hogy ezen a kiemelt ünnepen vannak olyan lelki, szellemi értékek, melyek fontosabbak az előbbieknél. Az elsőáldozók meg tapasztalhatják majd, hogy egy nagyobb közösséghez is tartoznak. Ez a közösség pedig az Egyház, Isten szent népe, amely lelkesít, erőt és nagyobb távlatot ad az embernek. A gyermekeknek olyan élményben lehet részük, mely végigkíséri őket egész életükön, és amire a mai változó világban később nagy szükségük lehet.

Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készülünk. Ennek a kiemelkedően fontos eseménynek az egyik nagy élménye a Jézus Krisztus szent testében és vérében való közös részvétel, az egység megélése lehet. Az egységet elmélyítő találkozás pedig akkor lesz nagy hatással az életünkre, ha fontosságát felismerjük, ha lélekben készülünk rá, és ha ennek öröme másokkal is megosztjuk.

Beran Ferenc

Amit a vírustól tanulhatunk

Pál Feri a szenvedésről, amely mindannyiunkat összekapcsol

Nagybőjt 4. vasárnapján a budapest-angyalföldi Szent Mihály-plébániatemplomban üres padok előtt, online misézett Pál Feri. Prédikációjában a világjárvány lelki ártalmait ellen igyekezett felvértezni a hallgatóságát.

A híradásokban rendre megjelenik az a kép, hogy „háborúban állunk”, hogy ami történik, háború, és mindent be kell vetnünk, minden erőnkre szükségünk van az el-lenség legyőzéséhez. Kétség-kívül érdemes küzdeni, harcolni, mindent megtenni, ami-re csak képesek vagyunk. De Pál Feri egyvalami miatt még-iscsak távolságot tart magá-ban ezeket a megfogalmazá-sokat hallva. Ez pedig az volt, hogy nem szeretné a haragot, a gyűlöletet, az indulatot táplálni magában. Ezért arra gon-dolt, amit azok mondanak, akik a küzdelemben sokra vit-ték: ha szeretnénk eredm-nyesek lenni, megküzdeni va-lamivel, ahogyan csak képe-sek vagyunk, akkor érdemes jól kiismerni az ellenfelünket és becsülni őt. Ebbe az irány-ba indult el tehát, és egyszerű laikusként néhány pontban összeszedte, hogy mit tud ez a vírus. Mit tud olyan ügyesen és hatékonyan, hogy szinte mindenki róla beszél. Lehetet-len ugyanis – gondolta magá-ban –, hogy ne legyünk nála ügyesebbek, okosabbak, hogy mi ne tudjuk azt, amit ő.

Ez a vírus végtelenül egy-szerű. És lehetséges, hogy ha szeretnénk eredményesen megküzdeni vele, akkor érde-mes nekünk is megbecsül-nünk ezt az egyszerűséget. Itt vagyunk most egy sajátos helyzetben, amilyenben még sosem voltunk. Minden ala-kul és változik, és már a va-sárnapot sem tudjuk meg-szentelni úgy, ahogyan szok-tuk: a szokásos módon most nem fogunk találkozni Krisz-tussal. De mégiscsak adatnak nagyon egyszerű lehetőségek és végtelenül egyszerű for-mák arra, hogy ne maradjunk Jézus nélkül. Egyszerű, tiszta és lecsiszolt formák és lehet-őségek arra, hogy Isten útján járjunk, és jót tegyünk egy-mással. Ez lehetséges. Nincs az a vírus, ami megakadá-lyozhatna bennünket abban, hogy rátaláljunk olyan, na-gyon egyszerű magatartásfor-mákra, amelyekben valódi élet van.

Pál Feri ezen a ponton megosztotta egy élményét a nézőkkel. Egyszer, amikor megéhezett, felhívta a ked-venc pizzázóját, hogy vigye-ne neki valami finom vasár-napi ételt. Amikor megkapta a pizzát, arra gondolt, nagyon szeretné, ha ez az étterem ak-kor is működne majd, amikor a világjárvány lecseng, ezért egy kicsit több borravalót akart adni, mert sose lehet tudni, hátha ezen is múlik. Ahogy nyújtotta a pénzt, azt mondta neki a fiatalember, aki az ebédjét hozta: „Na, ennyit nem fogadok el, köszö-nöm szépen! Csak annyit ad-jon, amennyit máskor.” Feri atya, miközben bevitte a piz-zát, arra gondolt, hogy ez az ember a reménység embere. Hogy micsoda végtelenül egyszerű gesztus egy ilyen helyzetben ezt mondani: „Kö-szönöm, erre a pluszpénzre nekem nincs szükségem.” Amikor valaki azt tudja mon-dani: „Köszönöm, elég lesz a szokásos”, ebben az egyszerű emberi gesztusában a re-ménységet testeti meg. Pál Ferinek, mire beért a pizzával a szobájába, egyszerre jó ked-ve lett ettől.

Az első gondolat tehát az, hogy érdemes most rátalál-nunk a legegyszerűbb for-mákra, lehetőségekre. A re-ménységet az is táplálhatja bennünk, hogy nincs az a ví-rus, ami kicsavarná a kezünk-ből azokat az egyszerű lehet-őségeket, amelyek alapján jól bánhatunk egymással, tehe-tünk egymásért és magunkért.

Aztán sose gondolta volna – folytatta Pál Feri –, hogy délelőtt a tévét nézve megta-nul kezet mosni. Persze eddig azt sem tudta, hogy nem tud kezét mosni, de miután meg-nézett egy műsort, kiderült, hogy ez a helyzet. Azt is meg-tanulta, hogy a helyes kézmo-sásnak hat fortélyja van. Hogy miért hozza ezt ide? Egyfelől azt mondjuk, hogy világjár-vány van, és joggal mondjuk ezt. Másfelől most az a jelszó, hogy: „Moss kezet!” Nem cso-da, ha ilyenkor nő bennünk a szorongás, és azt kérdezzük:

„Kézmosás egy világjárvány-nal szemben?” A szakértők azonban állítják, hogy a kéz-mosás csakugyan kulcsfontos-ságú. Ezért a zárógondolata ehhez az első ponthoz az, hogy rá kell találnunk az egy-szerűsége mint erőforrásra; arra, hogy mindaz, ami olyan végtelenül egyszerűnek tűnik, lehet nagyon hatékony. És minden, ami oly magától érte-tődő és hétköznapi, lehet a maga módján rendkívüli és speciálisan hatékony.

A második gondolat: ezek a vírusok, mondhatjuk, igen-csak következetesek. Teszik a dolgukat. Amit tudnak, azt megcsinálják, a végsőig kö-vetkezetesen. Egyszerű dol-gok: otthon maradás, szellőz-tetés. Ugyanakkor: mit tehet-ne az egyes ember, nem va-gyunk-e kiszolgáltatottak? Miközben a realitás az, hogy ha ezeket az egyszerű dolgo-kat következetesen és sokan csináljuk, az nagyon eredm-nyes. Minél következeteseb-ben és minél többen csináljuk, annál eredményesebb. Ne-hogy már egy vírus követke-zetesebb és hatékonyabb le-gyen, mint az ember!

A harmadik gondolat: ezek a vírusok, ha lehet így mondani, keresik a kapcsola-tot. Nagyon is keresik velünk a kapcsolatot; mindent meg-tesznek azért, hogy találko-zanak velünk. Pál Feri délelőtt több órát töltött azzal, hogy átgondolta: kik azok a hatvan év fölötti emberek, akiket sze-ret. Nem találta túl érdemle-gesnek azt, hogy pusztán csak aggódjon vagy szorongjon, in-kább egymás után sokszor maga elé képzelte azokat az

dolgozókhöz, a szociális mun-kásokhoz, a bolti eladókhoz vagy a benzinkutaknál dolgo-zókhoz. Egészen másképpen kellene beszélnie hozzájuk, ahogyan másképpen az idő-sekhez vagy a fiatalokhoz is. De aztán arra jutott, hogy vé-gül is meg kellene találni a kö-zös pontot, ami egyformává vagy legalábbis hasonlóná tesz bennünket. És talált egy ilyet: azt, hogy mindannyian szenvedünk. Most még ugyan különböző mértékben szenvedünk (van, aki szerint neki csak kellemetlenségei van-nak), de hosszú távon, ha lesz valami közös pontunk, az a szenvedés lesz. Egyszer mind szenvedni fogunk, és van, aki már most is szenved.

Mit érdemes tennünk a szenvedéssel? Belefeledkezhe-tem, beleragadhatok, beleszű-külhetek abba, hogy azt mondjam, a vírus miatt szenvedek. De nem biztos, hogy ér-deemes ebben a beszűkültség-ben és vakságban maradni. Le-élnei heteket, hónapokat, ki tudja, mennyi időt úgy, hogy a vírus miatt szenvedünk. Sok-kal inkább érdemes felemelni a tekintetünket, többet látni, és azt kérdezni magunktól: ha szenvedek is, és a szenvedés egyszer kikerülhetetlen lesz, kiért akarok szenvedni, kiért vállalom ezt a szenvedést? Ha otthon vagyok és unatkozom vagy feszült, dühös, stresszes vagyok, és azt mondom ma-gamnak: ez a vírus miatt van, nem valószínű, hogy ettől jobb lesz a közérzetem. De ha azt mondom: na, ezt a szenvedést most azért viselem el, hogy..., és ha neveket tudok hozzákap-csolni, és előttem vannak az ar-cok, akikért vállalom, sok is-meretlen embertársam, akikért felajánlom, az sokkal jobb. Nem biztos, hogy a vírus miatt érdemes szenvedni. Van ne-künk jobb dolgunk is. Szen-vedjünk egymásért, és nevez-zük meg, hogy kikért. Vannak, akik számára ez is mond va-lamit: Istenért.

Amikor családban vagytok együtt, az sem mindegy, hogy úgy tudatosul bennetek ez a néhány hét vagy hónap, hogy egymás miatt szenvedünk most, vagy egymásért. Mert biztosan lesz néhány olyan pillanat, helyzet és konfliktus, amikor azt mondjuk vagy

gondoljuk: „Miattad szenve-dek! Ez most miattad olyan nehéz!” Mennyivel érdeme-sebb azt mondani, „érted szenvedek”. Olyan magatar-tásformákat előtérbe helyezni, amelyekben átélhetem, ezt most azért teszem, hogy az a másikért legyen.

Mi az, amit ezek a vírusok olyan hatékonyan csinálnak? Élni akarnak. És elég követke-zetesen és kitartóan mindent megtesznek azért, hogy létez-zenek. Mi is élni akarunk. Ha mi is élni akarunk, és aggó-dunk másokért, mert szeret-jük őket, és azt akarjuk, hogy ők is éljenek, így szól a kér-dés: hogyan éljük meg ezeket a napokat? Atélhetjük úgy, hogy sajnós most olyan időket élünk, hogy az életünk egy ví-rus kezében van. De Pál Feri nem szeretné ezt így átélni. Mert az életünk nem egy vagy sok vírus kezében van, hanem Isten kezében. És én a saját kezemmel helyezem az életemet oda, ahová akarom.

Ez a vírus már minden-képpen az életünk része. És miközben kikerülhetetlenül és megmásihatatlanul, sokféle formában az életünk része, a kérdés Pál Feri számára még-iscsak úgy szól: azt mondom-e, hogy az életem most a vírus kezében van, vagy azt mon-dom, hogy „Istenem, a kezed-be ajánlom a lelkemet.” Ez a vírus, mint akármilyen más vírus, az életünk lényegét nem érinti. Ezért érdemes le-het feltenni a kérdést, hogy a járvány idején mi alapján aka-rok élni. Mert nagyon sok mindent nem tehetek meg, amit szeretnék. Nagyon sokfé-leképpen nem élhetek úgy, ahogyan szeretnék. De azt a kérdést egy világjárvány kö-zepén is feltehetem, hogy mi alapján akarok élni. És amikor erre választ adok, a felelet – ha eléggé a szív mélyéből fakad – valami olyasmi, amit a vírus nem érint. Mert ha va-lami alapján tudunk élni, akkor az vírussal együtt is van és ví-rus nélkül is. Mert az a valami olyan lényegi dolog, amin a vírus nem fog. Ezért tehát nem adom az életemet a vírus kezébe. Hanem azt mondom: „Istenem, a te kezedbe aján-lom magam.”

**Lejegyezte: Kiss Péter
Illusztráció: képernyőfotó**

Újabb járványügyi intézkedésünk Ingyenesen letölthető az Új Ember

(Folytatás az 1. oldalról.)

Segíteni igyekszünk, de mások segítségét is kérjük. Olva-sóink között vannak, akik nem használnak számítógépet, nincs okostelefonjuk, esetleg internet-hozzáférésük sem. Számukra nagy segítség volna, ha a letölthető lapszámokat családtagjuk vagy szomszédjuk, ismerősük odaadná nekik kinyomtatva. Ezzel az apró figyelmességgel segíthetnek embertársaiknak és nekünk is, hiszen ebben a nehéz időszak-ban a szerkesztőség anyagilag veszteséges működése a so-kakhoz eljutó olvasmányokkal értelmet nyerne.

Sok erőt és áldást kívánunk az előttünk álló nehéz időre!

(Az Adoremussal kapcsolatos járványügyi intézkedésünkről a 12. oldalon olvashatnak.)

Budapest, 2020. március 20.

Kuzmányi István igazgató-főszerkesztő, az Új Ember és az Adoremus liturgikus kiadvány felelős kiadója

Szent Benedek áldását kérte a világra

A Monte Cassinó-i apát osztozásra és szolidaritásra buzdít

Szent Benedek halálának évfordulóján, március 21-én délben Donato Ogliari Monte Cassinó-i apát harangszó kíséretében megáldotta Cassino városát, Szent Benedek földjét, Olaszországot, Európát és az egész világot, Euró-pa védőszentjének ereklyéjével.

„Mindenható Úristen! Szent Benedek atyánk közbenjárására rád bízunk városunkat, Cassinót és Európát, amelynek védő-szentje a szent pátriárka.

Rád bízunk ezt a nehéz pillanatot, amit éppen átél a világ. Rád bízunk mindazokat az embereket, akik a frontvonalban vannak: az ápolókat, az orvosokat, az egészségügyi dolgozókat. Hálát adunk neked azért az áldozatvállalásért, mellyel felada-tukat teljesítik. Szeretnénk megemlékezni mindazokról a csalá-dokról, amelyeket megrázott szerettük elvesztése, és mindazok-ról, akik még most is élet és halál között küzdenek.

Emlékezzél meg vezetőinkről és mindazokról, akik elől jár-nak a közös érdekében, segítsenek bennünket, hogy a lehető leg-jobbban nézzünk szembe ezzel a helyzettel, és mindannyian megújulva tudjunk kilábalni belőle: felelősségteljesebben, erő-

sebb képességgel az egymással való egység megtapasztalására, az együttműködésre, az osztozásra és a szolidaritásra.

Szent Benedek atyánk közbenjárására a mindenható Isten, az Atya, a Fiú és a Szentlélek áldása szálljon erre a városra, Cassinóra, Szent Benedek földjére, Európára és az egész világra. Ámen.”

**Fordította: Mogyorósi M. Ányos OSB
Forrás: A Monte Cassinó-i apáság YouTube-csatornája**

Szendrői-Kovács Réka és Kristóf a harmincas éveik vége felé közelednek, tizenkét éve házassok. Öt gyermekük van, négy fiú és egy lány. Példájuk révén a családok életének cselekvő arcát jelenítik meg. A Magyar Katolikus Egyház idei 1%-os kampányának egyik arcaként a családok fontosságára hívják fel a figyelmet. A kampány üzenete: „Reményből jövő fakad!”, ami a Szendrői-Kovács család életén keresztül is megmutatkozik.

Mikor és milyen körülmények között ismerkedtek meg?

Réka: A műszaki egyetemen, 2003-ban. Mindketten ott tanultunk, építész szakon, és a következő évben kezdtünk el járni.

Szerelem volt első látásra?

R.: Nálam igen, de kezdetben barátok voltunk. Már elsőre megfogott, hogy Kristóf mennyire nyitott. Nagyon jól és mélyen tudtunk beszélgetni egymással.

Kristóf: Az egyetemen részt vettünk egy keresztény fiatalokból álló csoport elindításában. Rendszeresen összejártunk imádkozni, beszélgetni, vacsorázni. Kirándultunk is, és szükség esetén számíthattunk egymás segítségére a tanulmányaikban is. Számomra izgalmas időszak volt ez, mert az egyetem kezdetén Réka barátnője tetszett nekem, neki kezdtem udvarolni, miközben Rékával szép lassan a legjobb barátok lettünk.

Ezek szerint Réka elcsábította Önt?

R.: Nem, dehogy.

K.: Nem egészen. A budapesti piaristákhoz jártam gimnáziumba, és már középiskolásként sokat gondoltam arra, hogy az egyetemen majd megismerem azt a lányt, akit aztán feleségül veszek. Már első egyetemistaként tudatosan törekedtem rá, hogy megtaláljam Életem szerelmét, és amikor Rékával barátok lettünk, felismertem, hogy ő az a lány. Amit a barátnője iránt éreztem, az így visszatekintve inkább gyerekes fellángolás volt még. Igazán közel Rékával kerültünk egymáshoz. Így aztán járni kezdtünk, és mint valódi szerelmes társra, úgy tekintettünk egymásra.

Őn is egyházi gimnáziumba járt?

R.: Nem, vidékről, Nagykánizsáról érkeztem Budapestre.

A hitet otthonról, a családból hozták magukkal, vagy későbbi megtérők voltak?

R.: Én vallásos családban nőttem fel, de a hitet inkább csak megszokásból gyakoroltam. Tudatoson csak az egyetemi éveim elején fordultam Istenhez.

K.: Középiskolásként egy egyházi gimnázium légkörében éltem, ami számomra otthonos volt. A családból is hoztam magammal a hitet, már gyerekként rendszeresen jártam templomba a nagyszüleimmel, de igazán tudatosan csak a gimnázium utolsó éveiben kezdtem keresni

Velünk van Isten a házasságban

Istent. Akkor döntöttem el, hogy olyan emberré szeretnék válni, aki kitart a hite mellett, és egyre komolyabban éli meg.

A hagyományokra épülő, mondhatni kulturális kereszténység alakult át Önöknél lelki, krisztusi hitté?

R.: Igen, és aztán később eltűnt át a saját, egyéni istenél-ményeinket.

Fel tudnának idézni ezek közül néhányat?

K.: Kértem bizonyos, számomra fontos dolgokat Istentől, amiket megkaptam. Ez megerősítette a hitemet. Ilyen felismerés volt Réka megtalálása. Az érettségi után ugyanis arra kértem Istent, hogy mutasson nekem az egyetemen egy lányt, akivel komolyabban megismerkedhetek, és később majd feleségül vehetem. Isten megmutatta nekem Rékát, az én dolgom csak annyit volt, hogy felismerjem: ő az, akit kértem. A gimnázium után csatlakoztam a Regnum közösségéhez, ahol a közös imádságok és a lelkiyakorlatok segítettek a hitem elmélyítésében. Ahogyan az akkori rendszeres beszélgetéseim is, egy ferences testvérrel. Az egyetemen a regnumi csapatunk mintájára igyekeztünk kialakítani az imént említett kisközösséget, ökumenikus alapon. Katolikusként öröm volt meg tapasztalunk, hogy református, illetve evangélikus barátokkal is tudunk együtt imádkozni.

R.: Számomra istenélményt jelent a gondviselés meg tapasztalása napról napra. Isten velünk van a legnagyobb döntéseinknél éppúgy, mint az egészen apró dolgokban. Rengeteg példát tudnék mondani. Említhetném azt, amikor a jelenlegi otthonunkat vettük. Már régóta árultuk a lakásunkat, de csak nem jött a vevő. Közben megtaláltuk a házat, amibe beleszerettünk, és lefoglaltuk, de a vételár többi részét a lakás eladásából fizettük volna. Imádkoztunk, és kértük Istent, hogy segítsen elrendezni a dolgokat. Persze közben készítettünk egy B tervet is. Ennek az életbeléptetéséhez június 15-ét jelöltük meg határidőnek. Június 12-én az utcán összefutottunk egy házaspárral, és június 14-én aláírtuk a szerződést. De emléltethetnék akár egy hétköznapi apróságot is, ami sokszor fejfájást okoz nekem: a parkolást. Mindig olyan parkolóhelyet találok, ami az adott helyzetben éppen megfelelő. Le-

het, hogy mindezeket más véletleneknek fogja fel, de számunkra nem azok. Ennyi véletlen nincs a világon!

Napjainkban sokat beszélnek a házasság, a hagyományos család váltságáról, sokan idejétmúlt intézménynek tartják. Önök tizenkét éve élnek együtt. Öt gyermek szüleitként hogyan vélekednek erről?

R.: Nagyon erős kapaszkodót jelent számunkra mindaz, amit még a jegyesoktatáson kaptunk. A házasságra tudatosan kell felkészülni, nem szabad csak úgy belevágni, anélkül hogy elképzelésünk lenne arról, mi vár ránk. Fontos, hogy legyenek a tarso-lyunkban olyan eszközök, amiket elővehetünk egy-egy konfliktushelyzetben, és az is, hogy legyen kihez fordulunk.

Vannak, akik a házasságot végcélként tekintik, pedig az igazán nagy munka a házasságkötés napjától kezdődik. Dolgozni kell azért, hogy megmaradjon a szerelem és a szeretet, mindennap újra döntünk kell a másik mellett. Ez kihát arra, hogy miként cselekszünk a konfliktushelyzetekben vagy hogyan döntünk fontos ügyekben. Az első kérdés, amit mindig föltehetek magamban, hogy ez most építi a kettőnk egységét, vagy inkább rombolja.

Másrészt óriási segítséget jelent nekünk a hitünk. Nem ketten vagyunk a házasságunkban, hanem ott van velünk Isten, ő is szövetséget kötött velünk. Fordulhatunk hozzá, ha válságban vagyunk, de a legapróbb kérdésekben is. Többször megtapasztaltuk már, hogy ha ketten együtt imádkozunk, akkor megkapjuk a válaszokat, és jó irányba megy tovább az életünk, arra, amerre Istén hív minket. Neki terve van velünk, és napról napra tanít, hogy képessé váljunk bizalommal ráhagyatkozni.

K.: Gyerekként azt láttam otthon, hogy a szüleim házassága nem sikerült jól, így már nagyon korán éreztem, hogy ez nem megy magától, nem könnyű a férfi és nő közötti kapcsolat. Ez meghatározó tanulsága volt a gyerekkoromnak, és már akkor megszületett bennem a vágy, hogy szeretném, ha felnőttként nekem ez jól menne. Ajándék, ha jól működik egy házasság. Minden pár más, és vannak a férfiakra és a nőkre jellemző sajátosságok, ízlés- és szokásbeli különbségek. Sok minden összeköt bennünket, más dolgok viszont elválasztanak és

megnehezítik, hogy minden olajozottan működjön közöttünk. Rékával megvolt a közös alap, ahonnan el tudtunk indulni. Azonnal megtaláltuk egymással a hangot, de ez nem megy mindig magától, és az idővel is változik. Ahogy Réka mondta, folyamatosan tennünk kell azért, hogy a házasságunkat életben tartsuk, és mindig visszatérjünk a gyökerekhez, hogy táplálkozzunk belőlük. Időt kell szánnunk egymásra. Ez ember öt-hat évig jár egyetemre, hogy megfelelően felkészüljön a hivatására. A házassághoz is tanulni kell. Réka említette a jegyesoktatást. Az a néhány alkalom valóban nagyon sokat számított, de lényeges, hogy legyenek más közös forrásaink is, amik táplálni tudják a házasságunkat, fogódzók, amikbe kapaszkodhatunk. Olvasunk erről szóló könyveket, és keressük, mi az, ami támaszt jelenthet számunkra nehézségek idején. A legfontosabb talán a közös ima, a Szentírás olvasása és az, hogy teret adjunk az életünkben Istennek, meghalljuk a bátorítását, felismerjük az iránymutatását.

R.: Az is lényeges, hogy ne szigetelődjünk el. Tartozunk egy közösséghez, ismerjünk meg más házaspárokat, és beszéljünk egymással őszintén, nyíltan. Évek óta tagjai vagyunk a Chemin Neuf (Új Út) ökumenikus elhivatottságú katolikus közösségnek. Ez egy Szent Ignác-i lelkiségű, karizmatikus közösség. A cölibátusban elkötelezett nővérek és papok, valamint házaspárok egyaránt a tagjai. Testvéreként tekintünk egymásra.

K.: Rendszeresen találkozunk, együtt imádkozunk, megosztjuk egymással a gondolatainkat és az örömeinket. A közösség nyaranta Kána hetet szervez, házaspároknak – az elnevezés az evangéliumbeli kánai menyegzőre utal –, ami nagyon sokat segít a résztvevőknek. A mi esetünkben is ez történt. A házasságunk harmadik évétől többször vettünk részt ezen az eseményen, és sokat kaptunk tőle, segített megújulnunk a házasságunkban.

R.: Ilyenkor egymást erősítjük a közös imádsággal, a megosztásokkal, előadásokkal. Az éppen aktuális, számunkra nehézséget okozó kérdésekkel foglalkozunk. Egyszerre adunk és kapunk. Valódi istenélményben van részünk. Ismerünk olyanokat, akiknek a házassága válságban volt, amikor megérkeztek, és a Kána hét végére olyanok voltak, mintha kicsérélték vol-

na őket. Valódi csodának lehattunk a tanúi. Együtt megtapasztalhatjuk, hogyan cselekszik Isten értünk, a házasságunkért.

K.: A katolikus közösségünkben, mi közös hivatást is kaptunk. Már jegyesként is szerettük volna, hogy legyen egy olyan közös tevékenységünk, amiben együtt lehetünk, és jót tehetünk. Korábban a házaspárok szolgálatában, most pedig a közösségünkben a 18–30 éves korosztállyal és a házasság felé tartó párokkal éljük meg ezt.

R.: A lelkiezés is nagyon fontos. Sokat jelent, ha van, aki kísér minket a házasság útján. Kristófnak és nekem is van lelkiezésünk, egy szerzetes nővérünk és egy pap testvérünk a közösségünkben. Rendszeresen beszélgetünk velünk, és ez nagy segítség ahhoz, hogy helyre tegyünk dolgokat.

K.: Sokat segít a legjobb barátom is, aki az esküvői tanúnk volt, és azóta is számíthatunk rá. De eszembe jutnak a gyerekeink is, nemegyszer rajtuk keresztül kapunk bátorítást, iránymutatást Istentől.

Előfordult már, hogy nem sikerült megfelelniük a Szent Pál-i intelemnek, és este a szívéükben haraggal aludtak el?

R.: Nem ez a jellemző, de igen, volt már ilyen. Az ima ebben a helyzetben is segít. Előfordult már, hogy muszáj volt egyedül elcsöndesednünk, és másnap, már hideg fejjel megbeszélünk, ami történt.

K.: Szerintem az is lényeges, hogy minden héten legyen egy olyan találkozásunk, amikor nem ügyeket beszélünk meg, hanem elcsöndesedünk, felidézünk, hogy min veszünk össze néhány napja, és megbeszéljük a dolgot, feloldjuk a feszültséget. Jó ilyenkor kettesben tölteni egy kis időt, odafigyelni egymásra, megélni a másik közelségét, megértését. Persze sajnos nem mindig sikerül ez, van olyan hét, ami közös este nélkül telik el, de törekszünk rá, hogy a hétköznapi gyakran feszes tempójában is szakítsunk időt egymásra.

A házasság teljesen reménytelen vállalkozás lenne, ha csak ketten volnánk benne. De ott van velünk Isten, hiszen ő is elkötelezte magát mellettünk, és segít, ha gondolataink vannak. Hiszem, hogy a jó dolgok nem mögöttünk vannak, hanem mindig előttünk. Számtalan örömteli meglepetést tartogat még számunkra Isten. Minden jól működő házasság egy igazi csoda.

R.: Fontos a tudatosság is, az, hogy én őt választottam, és kitarok mellette akkor is, ha nehézségeink támadnak. Mindennap meg kell küzdeni ezért, és soha nem mondhatjuk, hogy nálunk minden tökéletes.

Ifjúkorom óta rendszeresen járok borozóba, étterembe, kávézóba, rengeteg emberrel, fiatalokkal is beszélgetek. Az utóbbi időben egyre inkább azt tapasztalom, hogy a 20–35 év közötti hölgyek jelentős része inkább tart őt ku-

tyát, mint hogy vállaljon egy gyereket. Önöknek öt gyerekük van. Tudatos elhatározás volt ez?

R.: Mi hárman vagyunk testvérek, Kristófék ketten. Kezdetből fogva szerettünk volna legalább három gyereket. Igaz, amikor megismerkedtünk, Kristóf azzal viccelődött, hogy kilencet akar, talán mert a felmenői között volt erre példa. Mi mindig a következő gyerekre mondtunk igent. És szerettünk volna fiatal szülők lenni. Mind az öt gyerekünk igazi ajándék Istentől.

K.: Kezdetben még féltünk is, hogy mi lesz, ha nem lehet gyerekünk. A hozzánk közel állók között vannak olyanok, akik kénytelenek voltak szembeülni azzal, hogy a gyermek érkezése nem is olyan magától értetődő dolog. Mi egyetemistaként házasodtunk össze, talán mai szemmel nézve vakmerően vágtunk bele a család-alapításba. Felvetődött bennünk a kérdés, hogy miből tartjuk majd el a születendő gyerekünket, és hol fogunk lakni. De bízunk a gondviselésben. Isten pedig jó pedagógusként vezetett rá minket az élethez szükséges bátorságra. És valóban, mindig megkaptuk azt, amire szükségünk volt.

Visszagondolva rájöttem, hogy amikor az első gyerekünk megszületett, sokat panaszkodtam. Hirtelen sok lett a kööttség, nem mehettünk oda és akkor, amikor akartunk. Minden gyerek születése óriási kihívást és nehézséget jelent, és minden pár maga érzi, hogy mennyit tud ebből örömmel vállalni. Az, hogy nem csak ketten vagyunk, hanem ránk van bízva egy új élet, hatalmas és semmivel össze nem hasonlítható élmény, ugyanakkor felelősség is. Egyrészt fel kellett nőnünk ehhez a feladathoz, másrészt meg kellett tanulnunk megélni az újfajta nehézségek mellett az új örömeket is. Minden gyerek érkezése átalakított minket, egyénileg és családként is.

R.: Aztán az első gyermekünk megszületése után azt mondtuk, jó lesz, ha kis különbséggel jön a testvére. Így is lett, majd érkeztek a többiek is, a maguk idejében. A legidősebb tízéves, a legkisebb egy. Csodálatos látni, ahogyan kibontakozik az egyéniségük. Ahányan vannak, annyifélék. Törekszünk rá, hogy a koruknak megfelelően bevonjuk őket az imádkozó életbe. Ennek egyszerű módja, hogy esténként megkérjük őket, gondoljanak vissza a napjukra, és mondjanak egy örömet, amiért hálásak.

K.: Ez egyrészt segít az elcsöndesedésben, ami nekik sem mindig megy könnyen. Másrészt az egész családnak jó alkalom arra, hogy észrevegyük és megosszuk egymással a mindennapok örömeit.

R.: Szent Ignácot követve a visszatekintést gyakoroljuk, amikor az adott nap, hét vagy hosszabb időszak csöndes felidézésében azt keressük, hol fedeztük fel az életünkben Isten jelenlétét. Ezek az alkal-mak segítenek felismerni, hogyan gondoskodik rólunk, szeretettel.

Bohnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

Összefogás és önfegyelem

Beszélgetés Gombai Ferenc Balázs pszichológussal

Ez a vilájárvány testiünket-lelkünket igénybe veszi. Van, akinek egyszerre több problémával is meg kell küzdenie, ráadásul sem tapasztalatunk, sem kész megoldási receptünk nincsen. Gombai Ferenc Balázs pszichológussal a jelenlegi helyzet lélektani vonatkozásairól beszélgettünk.

A természeti csapások, de még egy háború is érzékelhető fenyegetés. Most azonban egy láthatatlan veszéllyel állunk szemben.

– Egy árvíznél, amikor látjuk a folyó vízszintjének emelkedését, tudjuk, mit kell tennünk: összefogni és homokzsákokat pakolni. Vagyis ismert a félelmünk tárgya, mint ahogy az is, hogy mit tehetünk ellene. Jelenleg azért szorongunk, mert nem ilyen kézzelfogható a veszély.

Nagyon nehéz lelkileg feldolgozni egy olyan krízist, aminek a lefolyása ennyire behatárolhatatlan térben és időben is. Ráadásul egyszerre egészségügyi és egzisztenciális jellegű. Tömegeket hoz kiszolgáltatott helyzetbe zavarbaejtően gyorsan és egyelőre kiszámíthatatlan ideig. Közben megfoszt a megszokott társas támogatásunktól is. Fizikailag nem jöhetünk össze a családtagjainkkal, a barátainkkal, elszigetelve, passzívan várjuk a járvány végét. Mindezt így együtt óriási stresszt és szorongást tud okozni teljesen egészséges emberekben is.

A tehetetlenségünket fokozza, hogy bármilyen előrehaladt is az orvostudomány, még nincs gyógymód erre a betegségre. Annak ellenére, hogy elég sokat tudunk már a vírusról.

– Elszoktunk a veszélyes vilájárványoktól, az orvostudomány és a technika fejlődésével mindeddig legyőzött szörnyeknek tűntek. A természet erőitől való ilyen mértékű és tömeges kiszolgáltatottá válás eddig csak a televízió képernyőjéről volt ismert számunkra. Ezért is lehet sokkoló, hogy a biztonságba vetett hitünk nem sziklára épült. Ettől még bízhatunk az orvostudomány és a különféle intézményeink együttműködésében, és joggal várhatjuk tőlük, hogy előbb-utóbb lesz valamilyen gyógymód erre is.

Sokat hallottunk már arról – többek között Ferenc pápától is –, hogy lépünk ki a komfortzónánkból. Valljuk meg őszintén, ezt eddig nem sokan vették komolyan. Most azonban millióknak kell változtatniuk az életmódjukon.

– Az előttünk élő nemzedékeket érték már kollektív traumák, krízisek. Nagymamám sem evett meg egy évben tizenkét oldal szalonát, de a komfortérzéséhez hozzátartozott, hogy ott lógjon a kamrában a tartalék szükség esetére. Nem szeretünk sem egymás, sem a természet kiszolgáltatottjává válni, ezért sok mindent megteszünk ennek az elkerülésére. Így inkább azt hiszem, hogy a többség most fontos tapasztalatokat szerez arról, mi a fontos és mi nem egy ilyen helyzet megoldásában. Közben begyakorolhatjuk azokat a viselkedési formákat és eljárásokat, amik segítenek túlélni egy ilyen járványt,

amikre támaszkodhatunk egy ennél még veszélyesebb helyzet esetén is. Hogy a most tapasztalható összefogásnak és önfegyelem-gyakorlásnak lesz-e tartós hatása, nem tudom, de reménykedhetünk benne. Az önzetlen segítség nyújtása és elfogadása mindig közelebb hozza egymáshoz az embereket. Ebben a helyzetben is megtalálhatók ezek a kezdeményezések: bevásárolunk az idős szomszédoknak, akikkel eddig esetleg alig beszéltünk, vagy ingyenes szolgáltatásokat indítunk webes felületeken. Sok kreativitást is mozgósít ez a helyzet, újfajta kapcsolódások jönnek létre, amelyek később is tartósan bizonyulhatnak.

A biztonságérzetünkhöz hozzátartozik, hogy tervezni tudjuk a jövőt. Most azonban még azt sem tudjuk, hogy mit hoz a holnap.

– Ebből a bizonytalanságból fakad a legtöbb szorongásunk, ami érzelmileg nagyon megterhelő. Jelei lehetnek ennek alvási nehézségek, kedvetlenség, ingerlékenység vagy a figyelem szétszórtsága is. Legnehezebb változata a pánikérzés, a pánikroham, aminek főbb jellemzői a légszomj, az izzadás, a kapkodó légzés, a mellkasi fájdalom, a szapora szívverés, a remegés és a halálfélelem. Sok mindent lehetne mondani arról, hogyan küzdjünk ezek ellen, de most rengeteg ilyen tartalom

”

A kicsik is szoronghatnak, ezt pedig a szülőknek kell valamilyen képp kezelniük. Nem mindegy, hogy a szülő milyen címkével illeti az ő reakciójukat. Azt gondolja, hogy csak hisztiznek, veszekednek vagy érti, hogy ők így próbálnak megszabadulni a felhalmozódó stressztől. A mozgás, az alkotás, a beszélgetés, az egyéni és a közös feladatokba való bevonások és a saját idő ritmusának kialakítása az egyik legfontosabb feladat egy ilyen helyzetben. Ne hagyjuk őket egész nap a tévé vagy a számítógép előtt.

található az interneten. Javasolom, hogy a <http://mpt.hu/> honlapon tájékozódjunk. Ha ezeket a jeleket tapasztaljuk magunkon, érdemes megállnunk, beiktatnunk a tevékenységünkbe egy kis szünetet, és jobb állapotba hoznunk magunkat. Ehhez javasolom a Jacobson-féle progresszív relaxációt. (Akaratlagosan el kell lazítani, majd újra megfeszíteni az izmokat. Ez mélyen ellazult állapotot eredményez – a szerk.)

Mi a lélektani oka annak, hogy sokan elbagatellizálják a jelenlegi helyzetet?

Fotó: Pixabay

– Ennek a válságnak sokféle olvasata van. Láthatjuk, hogy különböző országok más és más stratégiát tekintenek ideálisnak a krízis kezelésében. Nem ritka, hogy egy helyzetet másképpen ítélünk meg, mint a hozzátartozóink. Nehéz megtalálni azt a határt, amikor ez már nem fogadható el pusztán emberi különbségnek. Sajnos az időskori demencia egy olyan hanyatlási folyamat, amelyben elérkehet egy pont, amikor idős hozzátartozónk gondviselőjévé kell válnunk, és adott esetben az akarata ellenére kell segítenünk őt. Ugyanakkor ez nagy odafigyelést és mérlegelést kívánó helyzet.

Általánosságban azt tudom mondani, hogy a tagadás egy olyan elhárító mechanizmus, ami éppen azért lép működésbe, mert egy adott problémát nem tudunk érzelmileg befogadni. A *Galaxis útikalauz stopposoknak* című regénysorozatban írnak a stresszre feketedő szemüvegről. A lelkünk is felvehet egy ilyen sajátos szemüveget. A lélek csak egy bizonyos mértékig terhelhető, ha a félelem vagy a szorongás túllepne egy szintet, akkor reagálhatunk úgy, hogy már nem veszünk tudomást arról, ami éppen történik. Ezáltal csökken a ránk nehezedő nyomás, de elveszíthetjük a reális kapcsolatot a valósággal, ami segítené az optimális megoldások kidolgozásában. Így lehet, hogy rosszul vagy későn reagálunk. Ezzel együtt elméleteink senkivel sem érdemes összevesznünk, az idő megmutatja, kinek miben volt igaz. Ez alól kivétel, ha a saját vagy szeretteink egészségét veszélyeztetve érezzük. Akkor viszont nem célszerű bonyolult vitába keveredni. Inkább barátságosan, de határozottan kérjük meg az illetőt, hogy tartsa tiszteltben a mi elképzelésünket erről.

Az egészséggel kapcsolatos hozzáállásunk kétarcú. Vagy hipochonderként viselkedünk, vagy a legkülönbélebb módokon pusztítjuk a testiünket. Ez a járvány viszont életre hívott egy új magatartást: magunkat védve másokat védhetünk.

– Ez eddig sem volt feltétlenül ismeretlen, hiszen például egy állapotos anyuka, aki leteszi a cigarettát, a saját egészségének megőrzésével a magzatát védi. Kicsit hasonlít ez a természetvédelemhez, hiszen, ha most védjük a környezetet, azt első sorban a jövő generációért érzett felelősség miatt tesszük. Ez az új helyzet fokozott felelősségvállalásra sarkall mindenkit.

A gyerekek most otthon tanulnak. Az információk szerint ez a betegség rájuk nem veszélyes, félelmeik azonban nekik is vannak.

– Igen, úgy tűnik, hogy most rájuk, főleg a kisebbekre, kevésbé figyelünk ebből a szempontból. Mindenki az idősekre vagy a család anyagi helyzetének alakulására koncentrál. Ez pedig elveszi a lelki erőforrásainkat. Pedig a kicsik is szoronghatnak, és ezt a szülőknek kell valamilyen kezelniük. Azért is lehet nehezebb nekik, mert ők nem tudják a szorongásukat felnőtt módon levezetni. Nem mindegy, hogy a szülő milyen címkével illeti a reakciójukat. Azt gondolja, hogy csak hisztiznek, veszekednek, bosszantani akarnak, vagy érti, hogy ők így próbálnak megszabadulni a felhalmozódó stressztől. Életkortól és habitustól is függ, hogy kivel mit lehet kezdeni, de fontos, hogy találjunk egy elég jó rendszert. A mozgás, az alkotás, a beszélgetés, a gyerekek bevonása az egyéni és a közös feladatokba, a saját idő ritmusának kialakítása az egyik legfontosabb feladat egy ilyen helyzetben. Ne hagyjuk őket egész nap a tévé vagy a számítógép előtt. Vannak olyan mesék, filmek, amik alkalmasak arra, hogy beszéljünk a kialakult helyzetről. Véleményem szerint a rendszeres testmozgás és az alkotás – a rajzolás, a festés, a színezés, a hajtogatás és a többi – ez az a két pillér, amire építeni érdemes a kisebbek napirendjét.

Mit tegyen az, aki az intézkedések miatt nem mozdulhat ki otthonról?

– Az izoláció mindig megterheli a pszichénket. Az ember kialakította a maga életvitelét, amelyben mindent igyekezett egyensúlyba hozni: mennyi időt tölt otthon, mennyit a szabadban, mennyi időt dolgozik, mennyit van másokkal és mennyit egyedül. Ez a helyzet most azt eredményezi, hogy a régi struktúra felborul, amire az a megoldás, hogy kialakítunk egy újat. Ennek alapja egy új napirend lehet. Érdemes mindennap nagyjából ugyanakkor kelni, és kialakítani a tevékenységeink állandó

rendszerét. Azért, mert otthon vagyunk, ne hanyagoljuk el magunkat, öltözzünk fel, és ne maradjunk pizsamában, csak mert úgysem lát senki. Amit megtehetünk a saját jólétünkért, azt tegyük meg.

A tétlenség ellen mit tehetünk?

– A szorongást jól oldja a testmozgás, a fizikai erő kifejtés. Ha erre nincs lehetőségünk, akkor nehezebben tudunk megküzdeni vele. Ha szorongunk, vagy érezzük magunkon a pánikreakciókat, akkor közvetlen segítséget jelenthet a progresszív relaxáció vagy bizonyos légzéstechnikák alkalmazása. Erre többféle módszert is találunk az interneten. A fizikai tétlenség ellen nem tudok jobbat a tornánál. Aki dolgozik, annak valószínűleg van mit csinálnia. Az idősebbek azonban most nehezebb helyzetben vannak. Eddig elmentek vásárolni, kiementek a telekre, felkeresték a család tagjait vagy a barátait. Erre most nincs mód, ezért más elfoglaltságot kell keresniük. Van azért néhány, a négy fal között is végezhető tevékenység, mint például a varrás, a kötés, a savanyítás, de számukra is ideális vészkiút lehet az internet. Nagyon jó, ha a nagyit rendszeresen fel lehet hívni egy videó beszélgetésre, látni lehet, hogy jól érzi magát, és legalább egy rövid időre ő is láthatja az unokáit, a családtagjait.

Ha már itt tartunk, a szociális tér beszűkülése felerősítette a közösségi média szerepét. Ezt hogyan értékeli?

– Ez azért érdekes, mert egy általános krízis esetén az összefogásnak mérhetetlenül nagy a jelentősége. Összejön a nagycsalád, a közösség, tagjaik erősítik egymást, közben pedig megvitatják a válság kezelésének módjait. A vírussal azonban éppen úgy tudjuk felvenni a harcot, ha nem találkozzunk egymással. Ennek ellenére meg lehet találni a módját, hogyan segíthetünk másokon.

Valóban, a közösségi lét most sok ember számára a szűk családot jelenti. Ennek lehet jó oldala is, hiszen a szülőket gyakran elnyeli a munka, a járvány idején viszont akár egész nap a gyerekeik közelében lehetnek. Most láthatjuk, milyen nagy a szerepe a jól működő családnak. Az is

észrevehető, hogy olyanok is használni kezdték a különféle virtuális platformokat, akik eddig idegenkedtek tőlük. Sokan fenntartásokkal viszonyultak az internethez és a közösségi oldalakhoz, ám a jelenlegi helyzetben borzasztóan nehéz dolgunk lenne ezek nélkül.

Egy másik aspektusra is felhívnam a figyelmet. A média mindig a negatív hírekkel bombázza az embereket, még mindig azt gondolják, hogy erre van igényünk. Ám a közösségi médiában éppen ellenkezőleg, sokszor olyan tartalmakat osztunk meg egymással, amik erősítenek bennünket. Biztatjuk a többieket, igyekszünk tartani bennük a lelket. Emellett az is megfigyelhető, hogy többet foglalkozunk egymással, mint korábban, többször hívjuk telefonon is a barátainkat, a családtagjainkat. Baráti társaságok megnézhetnek egy filmet magukban, a látottakat pedig megbeszélhetik egymással egy konferenciabeszélgetés során.

A humornak milyen szerepe van ebben a helyzetben?

– Jó látni, hogy sokan élnek vele, nagyon nagy a szerepe a szorongásaink oldásában.

A vallás segíthet a krízis leküzdésében?

– Teljes mértékben. Lélektanilag is igazolt, hogy a vallásos hit a válságos helyzetekben komoly védőfaktor. A hit segíthet abban is, hogy elfogadjuk a jelenlegi helyzetet. Ez nem beletörődést jelent, hanem azt, hogy képesek legyünk lelkierőt meríteni annak a feldolgozásához, ami ellen nem tudunk tenni. Ilyenkor mindenki elgondolkodik azokon a kérdéseken, amelyekről – bár ezek a legfontosabbak – hajlamosak vagyunk megfeledkezni. Most az igazságosság, a sors, a gondviselés, a cselekvő szeretet és más hasonló kérdések kerülnek előtérbe. Ismert jelenség, hogy az egzisztenciális krízisben képessé válhatunk nyitni a spiritualitás, a vallás felé.

Fontos, hogy megosszuk másokkal az érzéseinket?

– Igen. De ez csak akkor működhet jól, ha mellett, hogy képesek vagyunk a félelmeinkről beszélni, másokat meghallgatni is tudunk. Lényeges, hogy a másik ember nem feltétlenül jó tanácsra vágyik, fontosabb számára annak a visszajelzése, hogy elfogadjuk az érzéseit, és a véleményét tiszteletre méltónak tartjuk. Ilyenkor úgy érezheti, hogy megértették, nincs egyedül, látva és érte van.

Ha viszont ez nem elég, és valaki nagy bajban érzi magát, keressen meg olyasvalakit, akinek a segítségnyújtás, a tanácsadás a hivatása. Forduljunk bátran a pszichológusokhoz, lelkipapokhoz, papokhoz. Több ilyen platform is elérhető lesz a következő időszakban, és segédanyagokat is találhatunk az interneten.

Baranyai Béla

FIZESSEN ELŐ, ÉS HÁZHOZ MEGY!

Előfizetőink továbbra is zavartalanul megkapják az Új Ember hetilapot

EGYPÉLDÁNYOS ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

ÚJ EMBER hetilap

éves előfizetés: **16 200** forint (52 lapszám)

féléves előfizetés: **8100** forint (26 lapszám)

negyedéves előfizetés: **4050** forint (13 lapszám)

ADOREMUS havi liturgikus kiadvány

éves előfizetés: **10 440** forint (12 szám)

féléves előfizetés: **5220** forint (6 szám)

negyedéves előfizetés: **2600** forint (3 szám)

ÚJ EMBER hetilap és ADOREMUS együtt

éves előfizetés: **21 400** forint

féléves előfizetés: **11 300** forint

ELÉRHETŐSÉGEINK:

e-mail: terjesztes@ujember.hu;

munkaidőben várjuk hívásait:

(06-1) 235-0484, (06-1) 633-3132, (06-1) 633-3790

**A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA
EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN
URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint
ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.**

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartási ideje

Hétfő – péntek: 10 – 16.30 óráig. Telefon: 1/203–8912

Plébániairoda nyitvatartási ideje

Hétfőtől péntekig: 10 – 11.30 és 13.00 – 16.30. Tel./fax: 1/203–8915

Templomunk miserendje

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznapi: 7.00 és 17.00. Szombaton 7.00, 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.

Internet: <http://szentgellert.plebania.hu>

E-mail: szentgel@hu.internet.net

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

TÁJÉKOZTATÓ

A Boldogasszony Iskolánővérek sajnálatlalt értesítik egykori tanítványaikat, hogy április 18-ára meghirdetett budapesti öregdiák-találkozójuk elmarad. Megértésüket köszönjük, az esemény pótlásáról honlapunkon adunk majd hírt (www.iskolanoverek.hu)

HALÁLOZÁS

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye fájdalmas szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy *Dezsőháza* György nyugalmazott káplán életének 74., áldozópapságának 48. évében, 2020. március 2-án elhunyt. Megboldogult Oltártestvérünk lelki üdvéért szentmisét mutattunk be 2020. március 24-én, kedden 18 órakor a Budapest-Térvárosi Szent Család-plébániatemplomban (1064 Bp., Szondi u. 67.). Temetése március 20-án, pénteken, 10 órakor volt a székesfehérvári Hosszútemetőben (8000 Székesfehérvár, Palotai út 135.) a feltámadás hitével és reményével.

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKOT FIZET Budapesten vagy környékén lévő ingatlanért plébánosi ajánlással rendelkező házaspár. Biztos anyagi és jogi háttér. T.: 06/20-212-7112

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget, régiségeket vásárolunk és árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

OLTÁRÉPÍTÉS, FELÚJÍTÁS. Több évtizedes tapasztalattal, referenciákkal rendelkező asztalosműhely vállalja templomi berendezések készítését, felújítását. *Petrov András és fiai*. T.: 06/30-565-7357, 06/30-3164-464

KÖMUNKÁKAT, valamint új sírkövek faragását, meglévő síremlékek átalakítását és felújítását vállalom! T.: 06/20-361-8318. *Albert Farkas*.

Lezárták a lourdes-i kegyhelyet

Március 17-én, kedden bezárultak a Lourdes-i Miasszonyunk-kegyhely kapui. Ezzel 1858, vagyis a Szeplőtelen Szűz megjelenése óta első alkalommal marad zárva a világ egyik legismertebb Mária-kegyhelye.

Olivier Ribadeau Dumas atya, a kegyhely igazgatója nagy szomorúsággal tette közzé a hírt Emmanuel Macron francia elnök rendeletére hivatkozva, amelynek értelmében „arra kényszerültek”, hogy a főként a betegek mentésének számító kegyhely kapuit határozatlan időre bezárják. A kegyhely honlapján az atya így ír: „Lourdes az imádság helye marad az egész világ számára. A Szeplőtelen Szűzhöz intézett imádság nem szűnik meg, hanem továbbra is védelmezi mindazokat, akik hozzá folyamodnak.”

Forrás: Vatikáni Rádió

Fotó: Vatican News

Kispapok imaszándék-felhívása

A budapesti Központi Szeminárium kispapjai intézményük honlapján imaszándék-felhívást tettek közzé, melyet az alábbiakban közlünk.

Ha aggódsz, ha vigasztalásra, testi-lelki gyógyulásra, erőre volna szükséged... A Központi Szeminárium kispapjai imádkoznak bármilyen szándékodért! Keress meg minket bátran, írd meg a szándékoadat! Ezt itt tudod megtenni: <https://kozpontiszeminarium.org/>

Kívánunk neked az ő jelenlétéből, gondviseléséből fakadó valódi békét és örömet!

Forrás és fotó: Kozpontiszeminarium.org

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap
Üzletág, előfizethető a kiadónál,
a postán és a Digitalstandon
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2020. MÁRCIUS 23.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Vezető szerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő: Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fábán Attila, Gáts Judit, Kiss Péter, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Mester Zoltán • Tördelés: Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4 050 Ft, fél évre: 8 100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Kapaszkodjunk össze és tartsunk ki

Morva Emília a Magyar Máltai Szeretetszolgálat járványügyi intézkedéseiről

Válságos időszakokban a „válságmenedzsereknek” is lehetnek nehéz napjaik. Főleg, mivel sokakért felelősek, és a döntéseiknek súlyuk van. Egyszerre kell gyorsan és jól dönteniük, megnyugtathatni a rájuk bízottakat, és közben a kollégákat is támogatni, ha már nagyon fáradtak. Morva Emiliát, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közép-magyarországi régióvezetőjét kérdeztük.

Hogyan befolyásolja a járvány a szeretetszolgálat napi munkáját, feladatait?

– Az egyik legfontosabb feladatunk az intézményeinkben ellátott emberek védelme, akik között egyaránt vannak idősek, fogyatékosokkal élő és hajléktalanság által sújtottak. Mi arra törekszünk, hogy a sokakat ijesztő helyzetben minél hatékonyabb védelmet nyújtsunk számukra, akik ránk bízta a sorsukat, a mindennapjaikat, és a biztonságérzetüket is szolgáljuk.

A Máltai Szeretetszolgálatnak komoly nemzetközi tapasztalatai vannak a katasztrófák utáni segítségnyújtásról, ezért mi talán az átlagnál gyorsabban tudtunk reagálni, és átgondolni, mik a legsürgősebb feladataink. Az egyik ilyen, hogy megnyugtassuk a lakóinkat, és biztosítsuk őket arról, hogy az életüket továbbra is ugyanolyan biztonságban élhetik nálunk, mint korábban. Vigyázunk rájuk és válaszolunk a kérdéseikre. Ilyenkor sokkal többet kell beszélgetni velük, mert tőlünk várják, hogy megértsük velük, lefordítsuk számukra a járványügyi intézkedéseket.

Hogy valóban megértsék, elfogadják és maguk is alkalmazzák őket. Hogy bármilyen nehéz is, belássák, most csak az segíthet, ha nem mozdulnak ki.

És közben persze mindenhol folytatódik a napi rutin szerinti munka.

A katasztrófahelyzetek kezelésében való jártasság miben, hogyan segített?

– Például abban, hogy áttekintsük a készleteinket, átgondoljuk a biztonsági kockázatokat és új protokollokat dolgozzunk ki. Gyakrabban takarítunk, fertőtlenítünk, szellőztetünk, látogatási tilalmat rendeltünk el, és a kollégák egészségének megőrzésére is fokozottan törekszünk. Szájmazskban dolgoznak, és mindennap tesztet töltenek ki az egészségi állapotukról, ami nekik is segít, hogy jobban figyeljenek magukra. A 65 év feletti munkatársakat felmentettük a benti munka alól, és otthonról végezhető feladatokat kerestünk számukra. A lakóinknak pedig igyekszünk változatos programokat szervezni, hogy ne szenvedjenek a bezártságtól,

ra vagyunk bízva, egymás segítségére szorulunk. Ezért mostanában különösen figyelünk a munkatársaink testi-lelki épségére. Arra, hogy senki se hajtja szét magát, akár idő előtt is menjen haza, ha már nem bírja, pihenjen, aztán sportoljon egy kicsit. A humor, egy-egy vicces chatüzenet sokat tud segíteni ezekben az embert próbáló hetekben.

Milyen kreatív megoldásokra vette rá Önöket a válságos helyzet?

– Az egyik ilyen, hogy március 25. körül a Rimaszombati úton megnyitunk egy elkülönítőt, amely fertőzésgyanús hajléktalan ügyfeleink számára fogja helyettesíteni a házi karantént. Ott tizenöt-húsz embert tudunk majd fogadni, megfigyelni.

Az éjjeli menedékeink most még működnek, de úgy tűnik, hogy a járványveszély elkerülése érdekében nemsokára egyre többeknek lesz jobb kint, mint bent, nehogy a nálunk megszállók egymást fertőzzék meg.

Kreatívak voltunk abban is, hogy a különböző intézményeink konyháinak mind találunk egy-egy párt, helyettest, amelyeknek abban az esetben lehet majd jelentőségük, ha megbetegedések folytán valamelyikük leállna. Ha ez bekövetkezne, az adott

konyha párja a kiesés idején a másik helyett főz majd, két intézményt is ellát egyszerre.

Mit tapasztal mostanában maga körül? Milyen a hangulat, mekkora a feszültség, a veszélyérzet? Hogyan kerekedhet felül ezen egy vezető, aki a többiek egészségéért és munkájáért egyaránt felel?

– Változó a helyzet. Egy vezetőnek húznia kell a többieket, ami néha nem könnyű. De máskor meg egyszer csak úgy érzem: most kényelmesen hátradőlhetek, mert a többiek húznak engem.

Egy a lényeg: senki se maradjon egyedül, mert akkor elhatalmasodik rajta a félelem.

A hitét hogyan alakítja ez a csapás?

– A munkánk alapesetben is hitet próbáló. A gödi fogyatékosotthon átvételekor voltak olyan élményeim, hogy a falat rugdostam elkeseredésemben, azt kérdezve, hogyan engedhet meg Isten ennyi fájdalmat. De nagyon hiszek a gondviselésben. Az a dolgunk, hogy bízunk benne, és nem az, hogy újra meg újra azt kérdezzük: miért. Éppen ma csodálkoztam rá Gyökösy Endre egy gondolatára, amely nagyjából így hangzik: sokszor ki kell esnünk valahonnan ahhoz, hogy utána Jézus karjába eshessünk.

Kiss Péter
Fotó: Lambert Attila

Az Egyház képregénye

A középkori kolostorokban a magánátlatosságok alkalmával a szerzetesek a cellájuk ablakára bibliai témájú képeket helyeztek. Ezek a pergamenre vagy papírra festett szentképek Jézust, Szűz Máriát, a szenteket, hitigazságokat ábrázolták. A könyvnyomtatás elterjedésével széles körben ismertté váltak a kis méretű, imakönyvekbe tehető alkotások. A kommunizmus idején külön engedélyhez kötötték a szentképek előállítását és értékesítését. Kovács Csaba Albert atya, a tatai Szent Imre-templom plébánosa lassan egy évtizede gyűjti a szentképeket, amelyekből időről időre kiállításokat is rendez. Idén, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus évében az Oltáriszentség a tárlat fő témája.

Hogyan összegezné az elmúlt hét év gyűjtőmunkájának eredményét?

– Lehetetlen megmondani, hogy pontosan hány darabból áll a gyűjtemény. Tatán kívül a Vas megyei Iklanberényben is kiállítottuk a szentképek egy másik, több mint ezer darabot számláló részét. A kezdeményezés úgy indult, hogy meghirdettem a hívek körében: gyűjtsünk össze minél több képet, ezzel megőrizhetjük a történelem egy apró szeletkáját. Hiszen minden kép mögött emberi történetek, sorok rejtőznek. A kérésem nagy sikert aratott. Nem tudjuk, melyik a gyűjtemény legrégibbi darabja, mert nem minden képre írtak évszámot. Van azonban egy szentkép, amelyen az 1771-es évszám szerepel. Régebbi, mint a kolostor, ahol most vagyunk.

Több mint ezer szentképet állított ki az Eucharisztia témakörében. Milyen szempontok mentén válo-

gatta össze a tárlaton látható alkotásokat?

– Először azt hittem, mindössze negyven-ötven szentképet tudok majd kiállítani ebben a témakörben. Elkezdtem átválogatni a gyűjteményt, és magam is rácsodálkoztam, hogy milyen nehéz eldönteni,

– A válogatás során most csak a szentképek képes oldalát vettem figyelembe, de az is

érdekes, hogy melyiknek mi van a hátulján. Akár kézírás is lehet rajta. Folyamatban van egy német múzeum megszerzése: összeállítok egy gyűjteményt a német nyelvű szentképekből. Ezeknél nézzük a hátoldali szöveget is, nagyon érdekes történetek kerekednek ki belőlük. Az a tervem, hogy

átnézem a több mint ezer szentképet, elemzem a szimbolikájukat, és írok egy dolgozatot erről a témáról.

Említette, hogy a képeken olvasható szövegek érdekes történetekre utalnak. Mesélne ezekről?

– Van például egy tablónyi kép, aminek nagyon tragikus és izgalmas a története. Kismaroson él egy hölgy, aki meghallotta, hogy gyűjtöm a szentképeket, és elküldte nekem a családi gyűjteményét. Az édesanyja az 50-es években pedagógusként tiltakozott a katolikus iskolák államosítása ellen, ezért a férjét elvitték, őt pedig a szegedi Csillag börtönbe zárták. A családtagjai beküldhettek neki pár szentképet. Ott van a képek hátulján a szegedi büntetés-végrehajtási intézet pecsétje. A hölgy később kikerült a börtönből, és a szentképek a család feltett erekléi lettek, később pedig felajánlás révén a gyűjteményembe kerültek. A tablóra, mely bemutatja ezeket a képeket, felkerült az a levél is, amiből megismerhetjük ezt a történetet. Ha minden egyes darab esetében utánanéznénk, hogy a feliratokat ki írta, kinek, mikor, hol és miért, nagyon izgalmas dolgok derülnek ki.

A kiállítás az utolsó vacsorától az eucharisztikus csodáig úgy halad végig az Oltáriszentség történetén, mint egy képregény?

– Gyerekkoromban nagyon szerettem a képregényeket, gyűjtöttem őket. Innen jött a gondolat, hogy a szentképek tulajdonképpen egy keresztény, katolikus képregényt alkotnak, amelyben benne van a Biblia és az Egyház egész tanítása. Ha valaki végignézi ezt az ezer szentképet, akkor fogalmat alkothat arról, hogy mi, katolikusok mit gondolunk az Eucharisziáról.

És egyúttal bepillantást nyerhet a jelképek rejtelmibe is.

– Így van. Egy időben foglalkoztam az ikonok világával, ikonfestést is tanultam. Azoknak a képeknek köztudottan mély szimbólumrendszerük van. Hasonló szimbólika azonban megfigyelhető a mi szentképeinken is. Gyakran visszatérő jelkép például a pelikán, amely a saját vérével eteti az övéit. Érdemes

ezeket közelebbről is tanulmányozni.

Van a kiállításon olyan témakör, tabló, ami különösen közel áll a szívéhez?

– Állandó olvasmányom Szent Fausztina nővér naplója. Gyakran jelent meg neki az Úr Jézus kisgyermekként egy helyben, az Eucharisziában. Napjaink emberétől kissé távol áll ez a kép, gyerekesnek, édeskesnek, sziruposnak tűnhet számára. Fausztina nővér is megkérdezte Jézustól: „Mondd, Uram, miért jelensz meg nekem kisgyermekként?” Azt a választ kapta, hogy az alázatra, a kicsinységre szeretné megtanítani őt. Az Eucharisziában Krisztus a maga teljességében van jelen. A gyermekségtől egészen a föltámadásáig.

(x)
Fotó: Tóth Franciska

Ingyenesen letölthető az Adoremus

Járványügyi intézkedés

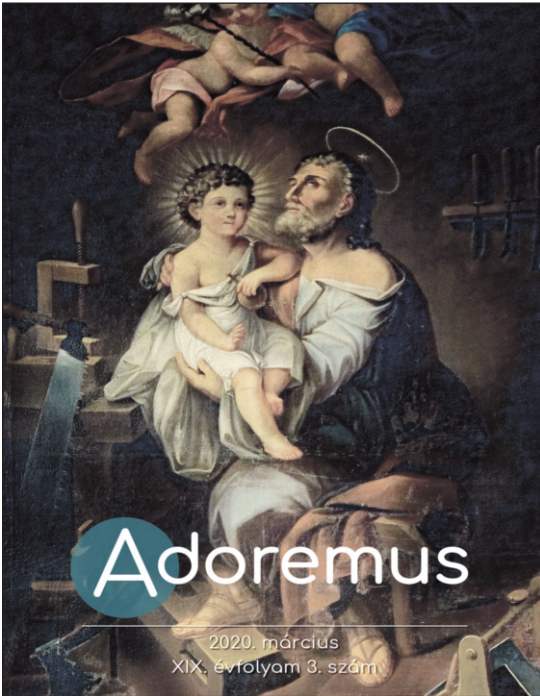
Kedves Olvasóink! Kedves Barátaink!

Az értünk vállalt felelősséggel és körültekintéssel eljárva a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) március 22-étől a járvány terjedésének megfékezése érdekében templomainkban szünetelteti a nyilvános liturgiákat.

Ezekben a napokban különösen szembe-sülnünk kell azzal, mennyire törekény az ember és egész teremtett világunk. Minden embernek, így a keresztényeknek is kötelességük a saját és embertársaik egészségének védelme. Állami és egyházi vezetők is erre figyelmeztetnek. Legyünk tehát valóban figyelmesek egymás iránt, segítsük az arra rászoruló, veszélyeztetettebb korban, állapotban lévő embertársainkat.

A járvány idején a szerkesztőség is szeretne segíteni Olvasóinknak, Barátainknak, ezért *Adoremus* kiadványunkat ingyenesen elérhetővé és letölthetővé tesszük az *Új Ember* honlapján (www.ujember.hu). Reméljük, ezzel mindenkinek könnyebbé válik, hogy egyénileg és családirag, az otthonában még áhíthatóbb lélekkel tudjon bekapcsolódni az Egyház liturgiájába, imájába, továbbá az online miseközvetítésekbe, illetve a közszolgálati televízió vasárnap és ünnepnapokon közvetített szentmiséibe.

Amíg módunk és lehetőségünk van rá, továbbra is kiadjuk és terjesztjük az *Adoremus* nyomtatott formában, azaz a rendelkezés nem szünteti meg az eddigi előfizetéseket, terjesztési módokat. Köszönjük vásárlóink és előfizetőink hűségét, megértését.

Jusson minél gyakrabban eszünkbe *Anselm Grün* járvánnyal kapcsolatos Facebook-üzenetének egyik részlete: „Védem magamat, hogy téged védjelek!”

Sok erőt és áldást kívánunk az előttünk álló nehéz időre!

Budapest, 2020. március 17.

Kuzmányi István igazgató-főszerkesztő, az Adoremus liturgikus kiadvány felelős kiadója

A milánói érsek a dóm tetején fohászokodott

Mario Delpini érsek március 11-én a milánói dóm tetején a Szűzanya közbenjárását kérte a városért és az egyházmegyéért. Lombardiát különösen súlyosan érinti a járvány. A vasárnapi Úrangyala imádság előtt Ferenc pápa is megemlékezett az érsekről, amint „ő, egyedül a dóm tetején a Szűzanyához imádkozik”.

Mario Delpini felment a dóm tetőteraszára, és onnan fohászokodott Szűz Máriához, akinek a dóm legmagasabb tornyán, több mint hetven méter magasságban álló szobra Milánó jelképe. Az érsek egy különleges, soknyelvű közbenjáró imádsággal fordult a Szűzanyához, amelyben oltalmát kérte a városra a járvány idején.

A főpásztor már korábban arra kérte a híveket, hogy az eucharisztikus böjt idején gyakorolják a személyes imádságot, így ápolják a kapcsolatukat Istennel, így éljenek lelki életet. Kérte a papokat, különösen a Mária-kegyhelyen szolgálatot teljesítőket, de minden hívő embert is, hogy hasonló imádsággal forduljanak a Szűzanyához.

„O mia bela Madunina” – szólította meg imádságában személyes hangon, helyi dialektusban Szűz Máriát, a Milánó felett uralkodó „szépséges Szűzanyácskát” a főpásztor. A koronavírus terjedése által okozott szenvedés idején kérte Máriát, hogy vigasztalja meg azokat, akik a kórházakban és otthonaikban szenvednek, és adjon erőt, türelmet, jóságot, egészséget, békét mindazoknak, akik a betegeket ápolják.

Fohászokodott, hogy a szorongó félelem idején jó szavakkal bátorítsuk egymást, a magány idején tudjuk jelét adni szerető gondoskodásunknak azok felé, akik a legjobban szenvednek, tudjunk kedvességgel, mosollyal rokon-szenvet hinteni az emberek közé. Bölcsességet kért, senki ne féljen annyira, hogy közömbösséggel védje magát, senki ne érezze magát idegennek, elhagyatottnak.

– tevékenyen közreműködünk abban, hogy életünk története egy boldog, szolidáris, egyszerű, szorgalmas és büszke élet története legyen, földünk pedig olyan hely, ahol szívesen laknak az emberek.

Imája végén Delpini érsek Mária imádságát, áldását és mosolyát kérte a városra, a földre, amit könyörgésében rábízott.

Forrás: Avvenire.it
Fordította: Thullner Zsuzsanna
Fotó: Vatican News

Szomorú látvány az üres templom

Don Giuseppe képes szentmiséje Olaszországban

Don Giuseppe Corbari a közösségi há-lón keresztül mindenkinek elküldte az üzenetét: „Szomorú látvány az üres templom, küldjétek hát fényképet, kinyomtatom, és mindenkinek odateszem a helyére a templomban...” És így is lett. Egy nem mindennapi történet következik a járvány idejéből, Olaszországból.

A sokszor emlegetett merevséggel szemben nagyon sok olasz pap olyan rugalmas és oly leleményes, hogy az már csak a Szentlélek által lehetséges. Így ügyeskedett március 15-én, vasárnap a Milánótól húsz kilométerre északra fekvő Robbiano di Giussano egyházközségének plébánosa is, Don Giuseppe Corbari.

Összegyűjtötte és kinyomtatatta közössége tagjainak fényképeit, amiket az interneten és mobilon küldtek el neki, és mintegy beültette őket a templom padjaiba. A Facebookon elküldött kérésére olyan sok részvételi szándék érkezett, fényképek és szelfik formájában, hogy a plébániai nyomtató festékpátrója alig bírta a sok munkát. A másik nehézség az volt, hogy miként tud ennyi embert leültetni egymás mellé a padokba, hiszen ahogyan a híveknek küldött levelében is írta, tartani akarja a törvényes egyméteres távolságot.

Amikor a képével mindenki elfoglalta a helyét a templomban, Don Giuseppe megkezdte a szentmisét, amit a helyi rádió egyenesben közvetített. A „csodálatos közösségsszaporítás” esete meglehetősen összekovácsolta a híveket, akik abszolút vörös zónában és házi karanténban élnek, Milánó, Monza és Bergamo közelében. Ám a lelemény és a szeretet legyőzi az

akadályokat. Lám, nem csak a vírus terjed, mint a vírus!

S hogy mit is írt Don Giuseppe a közösség tagjainak? Íme:

„Az oltártól nézve nagyon szomorú látvány a sok teljesen üres pad a templomban. Ez a szomorúság szemben áll a szentmiseáldozattal, amit éppen bemutatok, és a reménnyel, mellyel most húsvétra készülődünk.

Hiszem, hogy a hitben összetartozunk, de nem látjuk egymást.

Éppen ezért a következőket javaslom: küldjétek nekem egy fényképet, akár személyeset, akár családít, ami az arcotokat ábrázolja. Nekem szükségem van rá, hogy lássam az arcotokat, amikor vasárnap misézek az oltárnál.

Kinyomtatom az elküldött fotókat, és cellulusszal ráragasztom őket a padokra, hogy kevésbé érezzem magam egyedül. A gyerekeket nyilván az első padokba ültetem, a felnőtteket hátrább. Megtartom az egyméteres távolságot a fotók között, nehogy vétsék az előírás ellen. Ha vagytok, várom a képeket. Don Giuseppe.”

Forrás és fotó: Vatikáni Rádió

Fabio atya visszavette a fehér köpenyt

Koronavírusos betegeket gyógyít az itáliai pap

Fabio Stevenazzi atya nem csupán metaforikusan testesíti meg Ferenc pápa elképzelését az Egyházzól, ami szerinte olyan, mint egy tábortórákórház. A lelkipásztor a Milánói Főegyházmegye előjáróival egyetértésben ideiglenesen ismét orvosnak állt, mert úgy érezte, a vészhelyzetben vissza kell mennie betegeket gyógyítani. Busto Arsizio kórházába osztották be, az intenzív osztályra.

A 48 éves pap úgy döntött, beáll dolgozni azok mellé, akik hetek óta minden erejüket megfeszítve küzdenek a betegektől. Késői papi hivatás az övé: 1997-től tíz éven át belgyógyászként dolgozott a legnői kórházban, ahol a sürgősségi osztályon is tapasztalatot szerzett. 2014-ben, 42 éves korában lett pap. Először Somma Lombardo és Mezzana oratóriumaiban szolgált, majd Gallarate településen a Szent Kristóf-templom plébánosa lett.

Most ismét orvosi köpenyt vett magára. Úgy érzi, a jelenlegi helyzetben erre kapott hívást az Úrtól, és átmenetileg így folytatja küldetését, ami a testvérek szolgálata. Szakma és hivatás egyesül abban, hogy gyógyítja a betegeket az intenzív osztályon, és közben áldást kér rájuk. Segíti a légzésüket, miközben Istenzhez fohászokodik, hogy mihamarabb levehessék őket a gépekről. Mindközben kollégáival az új lélegeztetőgépek érkezésére várnak. Ma ebben a szolgálatban egyesül számára Isten és a felebarát szeretete, a végtelen iránti vágy és a konkrét segítségnyújtás vágya.

A Busto Arsizioban található kórház az utóbbi hetekben a Covid-19 vírus elleni küzdelem egyik központjává vált. Ide küldik a betegeket a vörös zónákból, az olyan helyekről,

mint Bergamo, ahol az egészségügyi intézményeket az összeomlás fenyegeti. Most, amikor a nyilvános szentmisék bemutatását felfüggesztették, és a hittanórák szünetelnek, a vírussal fertőzött betegek azok a lelkek, akiket Fabio Stevenazzi szolgált, ők lettek „az új plébániája”.

„Lehet, hogy kicsit már berozsdásodtam, de érzem, hogy még tudok mit adni. Talán az

zal is, hogy másokat is arra indíthatok: tegyenek hasonlóképpen, még ha érthető módon félnek is” – írta Fabio atya a Milánói Főegyházmegye honlapján.

Amikor előjáróival megosztotta a vágyát, hogy orvosként szolgált, beleegyezésüket adták a kéréshez. Elküldte önéletrajzát a gallaratei kórház egyik főorvosának, aki a plébániájához tartozik. Elküldte a diplomáját és minden szükséges dokumentumot, ami belgyógyász szakképzettségét igazolja.

„Jó munkát! Szükségünk van imádságra, erőre és bátorságra” – így búcsúzott a hívektől.

Forrás: Famigliacristiana.it
Fordította: Thullner Zsuzsanna
Fotó: Avvenire.it